

Brassói Lapok

XL. évfolyam
225 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi október 3

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegválogatón 6 lej, páratlan (jobb) szövegválogatón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 53.

Kormányválságban robbant ki a liberális-párt belső válsága

Tatarescu miniszterelnök hétfő délután beadta lemondását, de Károly király ismét őt bizta meg kormányalakítással
Bratianu Dinu további magatartásától függ a liberálisok uralma
Nagy mozgolódás az összes pártok berkeiben

Bukarest, október 2
Tatarescu miniszterelnök ma délután 5 órakor Színájában audiencián jelentkezett az uralkodónál. A kihallgatás végén a miniszterelnök kijelentette az újságíróknak, hogy beadta lemondását, melyet a király elfogadott. Egyben őt bizta meg az új kormány megalakításával. A lemondás csak ma délután került nyilvánosságra.

A régi ellentét Bratianu Dinu és Tatarescu között

A kormány lemondásának híre nem érte váratlanul a fővárosi politikai köröket. Már napokkal ezelőtt arról beszéltek, hogy súlyos konfliktusban robbant ki az az ellentét, mely Tatarescu és Bratianu Dinu között már jóidő óta fennáll és, melynek a liberális párt vezére vidéki beszédeiben többször hangot is adott.

Dinu Bratianu legutóbb, Tatarescuval ellentétben, arra az álláspontra helyez-

kedt, hogy a kormány átszervezését későbbi időpontra kell halasztani. A miniszterelnök ezzel szemben a mögötte álló liberális fiataloknak tett ígéretei miatt, de még egyéb okokból is, a kabinet sürgős átalakítását szorgalmazta. Utóbb azonban úgy látszott, hogy Tatarescunak sikerült Bratianu Dinu hozzájárulását megnyernie. Az a nyilatkozat is, melyet a miniszterelnök emlékeztetés királyi audienciája után tett a fővárosi újságírók előtt mintegy két héttel ez-

előtt, arra vallott, hogy Tatarescunak sikerült elhárítania minden akadályt a kabinet újjászervezésének útjából. A miniszterelnök szászrégeni kihallgatása, noha a hivatalos körök elfogadható magyarázattal szolgáltak, váratlanul érte egy kormánypárt, mint az ellenzéki köröket.

TATARESCU NEM MENT BRATIANUHOZ

Tatarescu visszaérkezése után legbízal-

masabb híveinek sem nyilatkozott a kihallgatás eredményéről. A lapok mindössze csak arról írtak, hogy a miniszterelnök Dragasani utazik Dinu Bratianu birtokára, hogy megtárgyalja vele a kabinet újjáalakításának a módjait.

Ugyátszik azonban, hogy a látogatás valamilyen okból feleslegessé vált. A miniszterelnök vasárnap délután Színájába utazott és beadta lemondását.

Mi robbantotta ki a válságot

Az illetékes körök véleménye szerint a kormánykrisist közvetlenül Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter robbantotta ki.

Teodorescu régóta hangoztatta lemondási szándékát, Tatarescu pedig állítólag beleegyezett abba, hogy az ipariügyi tárca gazdát cseréljen, noha Teodorescu egyike Dinu Bratianu legbizalmasabb embereinek. A liberális párt vezére többször megkérte Teodorescut, hogy álljon el lemondási szándékától s ne adjon így okot és alkalmat a kormány átszervezésére. A miniszter helyzete azonban, ugyátszik, tarthatatlanná vált egyfelől, másfelől pedig Tatarescu is belátta, hogy a pártvezér akarata ellenére tervét nem tudja valóra váltani.

Igy a legvégső megoldáshoz folyamodott, mellyel szabadkezet nyert arra, hogy az új kormány névsorát elképzeléseinek megfelelően állítsa össze.

Lemondását csak hétfőn az esti órákban hozták nyilvánosságra. Előzőleg a miniszterelnök lakásán a lemondott kormány tagjai értekezletre gyűltek össze, melyen Tatarescu bejelentette, hogy gyökeresen átszervezett kormánnyal akarja megnyitni a parlament őszi ülését, s e célból az uralkodó elé terjesztette lemondását, melyet a király elfogadott.

Az értekezlet után Tatarescu hosszasan tanácskozott Slavescu Viktor pénzügyminiszterrel. Egyben intézkedett, hogy táv-

irati értesítés menjen Dinu Bratianuhoz, akinek Bukarestben való jelenlétét az események szükségessé teszik.

ÚJ HELYZET ELŐTT A LIBERÁLIS PÁRT

A kormány lemondása teljesen új helyzet elé állítja a liberális pártot. Ez a helyzet emlékeztet az 1932-iki tavaszi eseményekre, amikor Maniu Gyula akaratára ellenére Vajda Sándor vállalta a kormányalakítást. Még nem lehet tudni: milyen álláspontra helyezkedik Bratianu Dinu a történetekkel szemben kétségtelenül látszik azonban, hogy az új kormány megalakítása körül heves harcok fognak lezajlani a kormánypártban, annál is inkább, mivel a jelek szerint Tatarescu tárcához akarja juttatni a H-eszort több vezető tagját, akiknek működéséről Bratianu többször elítélően nyilatkozott.

Igy: Iamandiról, Titeanuról, Bejanról és Manolescu Strungáról beszélnek, mint új miniszterekről. Velük szemben pedig ott áll a párt régi garnitúrája, mely nem fog egykönnyen beleegyezni abba, hogy a pártban viselt hatalmi pozíciójától megfossszák.

Más verziók szerint a kabinet átszervezése, illetve az új kormány megalakítása sokkal szélesebb keretek között megy végbe, mint kezdetben hitték. Az új kormányban állítólag helyet kapnak több kisebb ellenzéki párt. El-

sősorban Goşaról beszélnek, mint a kinek jelentős szerepe lesz az új kabinet megalkotása során.

Újabb bukaresti jelentéseink szerint Tatarescu kormányalakítási kísérletét új, nem várt akadályok nehezítik meg.

Bukarestben úgy tudják, hogy Titulescu, akinek az este folyamán telefonon tudomására hozták a kormány lemondását, kijelentette, hogy nem vállalja a tárcát az új kabinetben. Antonescu Viktor igazságügyminiszter is hasonló értelemben nyilatkozott.

A fővárosi lapok különkiadásai szerint, bár sok esélye van egy újabb Tatarescu

kormánynak, meglepetések nincsenek kizárva.

A Dimineata azt írja, hogy Dinu Bratianu nem Tatarescu hívta Bukarestbe, hanem bizalmas hívei értesítették az eseményekről. Kormánypárti körökben nagy izgalommal várják Bratianu megérkezését, akinek esetleges elutasító magatartása új és megoldhatatlan bonyodalmakhoz vezethet.

A designált miniszterelnök az éjszakai folyamán tárgyalni fog a volt kormány tagjaival és a párt Bukarestben tartózkodó vezető embereivel, Bratianu Dinu érkezését kedd délelőttre várják.

Tatarescu szabadkezet kapott

A Dimineata legutolsó rendkívüli kiadása szerint Tatarescu szabadkezet kapott az uralkodótól az új kormány összeállítását illetően. Biztosra vehető, hogy az új kabinet — ha csak váratlan események közbe nem jönnek — a liberális fiatalok kabinetje lesz.

A lap úgy tudja, hogy miniszteri tárcát kap Manolescu Strunga jelenlegi földművelésügyi alminiszter, aki az ipar és kereskedelemügyi minisztérium élére kerül és Jamandi Viktor, aki tárcánélküli miniszter lesz.

Alminiszterek lennének: Titeanu Eu-

gén, Mircea Cancicov, Leon György képviselők és a kormánypárt egyik erdélyi vezetőembere.

Az új kormány, ha Tatarescu fáradozásai sikerrel járnak, már kedden leteszi az esküt.

Abban az esetben, ha Titulescu nem vállalná a tárcát az új kormányban, úgy a külügyminisztérium élére egyelőre helyettesítést állítanak. Tatarescu az éjszakai folyamán egyébként Titulescut telefonon ismét felhívja, mely alkalommal kérni fogja az ő támogatását is.

Megkezdődött a nagyvá- radi városi kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgálója

Nagyvárad, október 2

Nagyváradon a városi kisebbségi tisztviselők nem vizsgáltak együtt a vármegyei közigazgatási alkalmazottakkal. A polgármester érdeklődésére a miniszterium azt a választ adta, hogy a városi tanács belügyének tekinti a városi kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgáztatását. Így aztán a város külön vizsgáztat. Hét-főn délután a 15 egyetemi végzettséggel rendelkező tisztviselő állt a bizottság elé, amelynek elnöke Bleba dr. tanácsos. Kedden az érettségizettekre, szerdán a négy polgári végzettséggel rendelkezőkre s végül a szolgákra kerül a sor.

Pozsonyban is irredenta pört tárgyalnak

Pozsony, október 2.

A törvényszék hétfőn délelőtt kezdte meg Bozovszky Lajos és több társa irredenta bűnperének főtárgyalását. Bár a fővádolt súlyos betegen, munkára támaszkodva jelent meg, a bíróság elutasította a védelemnek a tárgyalás elhalasztására vonatkozólag tett indítványát. A vádirat felolvasása során Bozovszky, aki süket is, ismételt el vesztette eszméletét, a melléje kirendelt hatósági orvos azonban magához térítette s a tárgyalást folytatták.

Megingott Barthou pozíciója

Páris, október 2.

A nemzetközi politika legfrissebb eseményei megrendítették Barthou külügyminiszter pozícióját. Petain marsall hadügyminiszter a jövő keddi minisztertanácson nyílt támadásba megy át ellene, mert a nagyvezérkari igen nehéz helyzetbe hozta a francia-lengyel viszony elhídegítésével. Franciaország eddig Lengyelországot tekintette legerősebb szövetségesnek és hadászati terveiben is nagy szerepet juttatott neki. Barthou-nak azt az álláspontját, hogy Lengyelországot a Szovjet-vel való szövetség pótolja, a nagyvezérkar nem osztja, mert nem hisz a vörös hadsereg tényleges katonai erejében. Egyébként a kormány több más tagja is elégedetlen azokkal a fordulatokkal, amelyekkel Barthou politikája idézett elő.

Végetért Istambulban az Interparlamentáris Unió értekezlete

Istanbul, október 2.

Az Interparlamentáris Unió harmadik értekezlete tegnap végetért. Az értekezlet határozata értelmében a legközelebbi konferenciát a jövő évben tartják Brüsszelben.

Az értekezlet befejeztével a delegációk tanulmányi kirándulásokra mentek. Törökország különböző vidékeire, főként azonban Ankarába.

Willy Forst

Ismét román adóbón-
hamisitókat fogott el
a budapesti rendőrség

Budapest, október 2

Csak néhány hete, hogy a törvényszék egy nagyobb társaságot ítélte el, amely román adóbónokat hamisított s most a rendőrség újabb ilyen hamisítási kísérletet leplezett le. A főkapitányság detektívjei őrizetbe vették tegnap Mátyus Sámuel, Lusztig Márton és Klein Miklós nyomdászokat, akik szintén román adóbónhamisításra rendezkedtek be s éppen nekiláttak a munkának. A három nyomdásznak egy romániai cinkosa is volt, ennek nevét azonban eddig, a vizsgálat érdekében, nem adták ki. Ennek a román állampolgárnak lett volna a feladata, hogy a hamis adóbónokat és állami kötvényeket Erdélyben forgalomba hozza.

Parasztlázadás Schleswigben

Berlin, október 2

Amszterdamba érkezett jelentés szerint a Schleswig tartománybeli Flensburg járásban a parasztok fellázadtak a nemzetiszocialista gabonabeszedők ellen, akik nem kevesebb, mint 87 ezer tonna rozsot és 79 ezer tonna lisztet akartak tőlük behajtani, mint a termés beszüntetésére kötelezett öt százalékat.

A zendülő földművesek ellen karhatalmat vontattak ki s többszáz parasztot letartóztattak. A lázongók között több vidéki hitlerista parasztvezető is van, akik kiábrándultak a náci-uralomból.

Kormányválság, katonai puccs és általános sztrájk fenyegeti Spanyolországot

Madrid, október 2.

A spanyol fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy katonai puccs van készülődésben. Ezeket a híreszteléseket alátámasztani látszik az a körülmény, hogy

az őszi hadgyakorlatokat hirtelen félbeszakították.

A lakosság

általános sztrájkjól is tart

s minden pénzét élelmiszerekbe fekteti, úgyhogy az üzletek készletei teljesen kifogytak. A középületeket kettős őrség tartja megszállva.

A spanyol parlament hétfő délután nagy feszültségben ült össze. Azt hiszik, hogy küszöbön a kormányválság és Samper miniszterelnököt Gil Robles, a katólikus párt elnöke váltja le a kormány élén.

Itt már nincs minden rendben

Mussolini ismét magasztalja a militarizmust

„A militarizmus egy nép erkölcsi nevelésének
legmagasabb formája”

Róma, október 2.

Mussolini interjút adott a londoni Sunday Express munkatársának s a következőket mondta:

— Eddig Olaszország háború esetén csak 5 millió embert mozgósíthatott, az új katonakötelezettségi törvény alapján azonban bármely pillanatban 8 millió embert szólíthat fegyverbe. Minden olaszt fel kell fegyverezni, tekintettel Olaszország és szomszédai népességi viszonyaira. Olaszország körül 100 millió német és 200 milliónyi szláv él, akiknek száma évente 3 millióval szaporodik. Olaszországnak ezzel szemben csak 45 millió lakosa van. Ezért minden olasz állampolgárnak kato-

nának kell lennie. Nem hisz ugyan közeli háborúban, de azt is tudja, hogy a béke nem tarthat örökké.

Arra a kérdésre, mi a véleménye a militarizmusról, a Duce kijelentette, hogy

a militarizmus egy nép erkölcsi nevelésének legmagasabb formája.

Ősiességet és áldozatkészséget feltételez. A fasizmus azt hirdeti, hogy az élet harc s ennek a világnézetének minden következményét vállalja is.

Barthou útjával kapcsolatban azt mondta Mussolini, hogy Francia- és Olaszország megegyezésére most a legkedvezőbbek a körülmények.

Szatmáron letartóztatták Moskovits Fülöpöt, a ruszinszkói gabonaszindikátus alelnökét, a volt szatmári „fabárót”

Szerencsétlenség jött ki a szerencseautomatából

Szatmár, október 2.

Szatmárnak nagy szenzációja van. Hétfőn délelőtt a rendőrség egyik detektívje megjelent Moskovits Fülöp dúsgazdag nagykereskedő és vállalkozó lakásán, bemutatta az ügyességét júliusban kelt „legújabb” elfogató parancsát s ennek az alapján az egész megyében ismert nagy-

Maskerade

kereskedőt előállította a rendőrség.

Moskovits Fülöp csak vendégségben volt idehaza, Szatmáron tartózkodó családjánál. A nagy favállalkozó, akit a környéken „fabáró” melléknévvel tüntettek ki, néhány évvel ezelőtt Romániában elvesztette lába alól a gazdasági talajt. Teljesen tönkrement. A hírek valódiságát ellenőrizni nem lehetett, tény azonban az, hogy Moskovits egyszer csak kapta magát és külföldre utazott. Nemsokára már jöttek hírek felőle. Csehszlovákiában telepedett le, ittani összeköttetéseivel újra kezdett mindent s csakhamar visszazerezte régi gazdagságát, sőt még ennél is

többet. Szatmáron maradt családját elárasztotta pénzzel, különösen azóta, mióta a Ruszinszkói Gabonaszindikátus alelnöke lett.

Most, évek múltán, a zsidó ünnepekre jött haza családjához. Nyilván e felejtkezett arról, hogy annak idején, gyors kül-földi utazása után, igen sok feljelentést adtak be ellene azok, akiket megkárosított. Ő volt az aki a rokkantszörtecség nevében forgalomba hozta az annak idején nagy port felvert szerencse-automatákat, amelyek körül aztán büntügyi kavargás

Bécsi bál

kelekezett s végül miniszteri rendelkezéssel tiltották be használatukat. A feljelentésekre körözőleveleket is adtak ki ellene az illovi törvényszéken s ezeket a körözőleveleket időnként megújították. Valószínű, hogy egy ilyen megújított körözőlevel alapján adta ki a szatmári ügyesség júliusban az elfogatóparancsot, amit aztán most a rendőrség, értesülve Moskovits hazaérkezéséről, sietett foganatosítani.

A Párcul Carol Mintavásár tartamát alatt csak félárba kerül az út Bukarestig. S ha egyben kihasználja a mélyen leszállított árakat, melyeken ezalkalommal a főváros és egész Románia legnagyobb áruházában, a GALERIES LAFAYETTE-ben vásárolhat, még Lozzá nyereséggel is záródik az útja. Keressen fel bennünket és győződjön meg róla!

Egyébként a rendőrség nem volt éppen udvariatlan. A nagy ünnepekre való tekintettel a vallásos Moskovitsot hazaengedte egy napra, de elszedte tőle az utlevélt, nehogy megszököjék. Igéretet is kellett tennie, hogy kedden jelentkeznek újra a rendőrségen s aztán bevonul az ügyesség fogházába, amíg további sorsa felett döntenek.

EGYELŐRE SZABADLABRA HELYEZTEK MOSKOVITSOT

Újabb jelentés szerint a rendőrség szabadlabrára helyezte Moskovitsot, aki hangoztatta, hogy a szerencseautomata ügyben már megszüntették ellene az eljárást.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom almatlanág esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

Bukarestbe érkeztek a jugoszláv parlamentárok

Bukarest, október 2.

A jugoszláv parlamenti delegáció ma délelőtt Bukarestbe érkezett. Az állomáson a kormány, a szenátus és a kamara képviselői fogadták. Kumanudi, a delegáció elnöke, az üdvözlőbeszédre adott választában a jugoszláv-román barátság nagy jelentőségét hangoztatta.

Megkegyelmeztek egy halálraitelt osztrák náci- suszternek, mert negyven ember életét mentette meg, mint turista-vezető

Bécs október 2

A loebeni rögtönítelő bíróság hétfőn kötél általi halálra ítélte Pfister Péter 36 éves cipészt, ama bombamerényletért, amely július 26-ikán, a hitlerista puccskísérletet követő napon követett el.

Az ítélet kihirdetése után a statáriális bíróság kegyelmi tanácsa alakult és megkegyelmezésre ajánlotta a szövetségi elnöknek Pfistert, tekintettel arra, hogy mint turistavezető, negyven ember életét mentette meg s ezért megkapta a köztársasági ezüstérmét. Miklós elnök meg is kegyelmezett a hitlerista suszternek s büntetését 15 évi fegyházra változtatta át.

A BUKARESTI TŐZSDE-ZÁRLAT

Adóbón 39 és háromnyolcad—39 és fél. Stabilizációs kötvény 43 és háromnegyed. Kiszájtítási kötvény 41 és hétnyolcad—41 és háromnegyed. Banca Naționala 5110—5125. Creditul Minier 276—288. Mica 1240. Resica 424.

A Banca Naționala új font és dollár-árfolyama: 501—491, illetve 108 és háromnegyed—98 és háromnegyed.

A terménytőzsde mai forgalma: 8 vagon buza, 1 vagon zab, 20 vagon árpa, 2 vagon rozs, 1 vagon tengeri, 1 és fél vagon lenmag.

Buza: 38250—42000—46000 minőség és feladó állomás szerint. Zab 29500. Árpa 29250. Rozs 39500. Tengeri 25850. Lenmag 60000.

Paula Wessely

Az ágyukirály álmodik

A Skoda-ügy parlamenti vizsgálóbizottságának tárgyalásait hivatalos jelentések alapján reprodukáltuk. Ijesztő, sőt háborzongató adatok kerültek napfényre a fegyverkezés körül folyó nagy üzletekről és üzleti harcokról, amely bőrre, vére és életre megy.

Ez a Stavisky-dolog pici epizód ahhoz a máshoz, ahhoz a nagyhoz, ahhoz az igazi karmesterhez, aki a világ egész fegyverkezését dirigálja.

Vétségbe roskadt életét hat hindu szolga őrzi. Hat árgus szemű, elszánt, keményköllű harna jegény. Igazi testőrgárda. Idegent nem engednek az aggastyán testéhez.

Hatalmas falak ölelik körül a vár parkját. Ha a vénember sétál, idegen szem nem kísérelheti útját. Ugy éi a falak védett magányában, akár egy középkori várur. Egy nyolcvan-kétszázéves aggastyán, akiről hírlírek, hogy még ma is naponta egymillió frankot keres. Európa leggazdagabb embere. Az ágyuipar koronázatlan királya: Sir Basil Zaharoff.

A fegyverkezést annyi titok veszi körül, hogy egy-egy leleplezés mindig szenzáció erejével hat. Ezuttal kicsit eszméletlen volt, ahogy az amerikai fegyverkezési botrány kapcsán politikuskok és diplomaták beszéltek „tenyérölajozásról”, ahogy titkokat feszegettek a homályban dolgozó fegyverkezési iparról és többé-kevésbé ismert dolgokat hoztak színpadra. Viszolyog az ember háta, hogy mennyi frivolitással viszik milliók bőrét a vásárra. A pénz nem ismer határt, titkos csatornákon átesorog államhól-államba, a produktum egymás ellen hadakozik, ágyuban, Mannlichergolyókban, tengeralattjárókban, mérges gázokban, tankokban és repülőgépekben, a pénz nem ismer romantikát, pacifizmust, világmegegyváltó álmokat, amikor keresni akar.

Valahányszor a fegyverkezés örök aktualitását feszegetik, felmerül a homályból a fegyverkezési ipar legtitokzatosabb emberének, Sir Basil Zaharoffnak misztikus alakja. Misztikus, de egyben nagyon korszerű. Évekkel ezelőtt a lipcei Fischer-Verlagnál Richard Lewinsohn tollából ragyogóan megírt életrajz jelent meg Zaharoffról, akinek mérhetetlen vagyona ma német vashán, angol acélban csakugy fiadzik, mint francia és svéd ércöntődéek háború szolgálati produktumaiban. Lewinsohn a homály emberének mondja az ügynököknek ezt a Napoleonját, aki pályafutását idegenvezetőként kezdte Konstantinápolyban aztán sorjában tűzoltó, alkalmi kereskedő — magyarul mondva házaló — textíles, majd Athénben bukkán fel, de ekkor már felhagy a kis harácsolással és ágyuban, fegyverben ügynökösködik. A homály embere hamar kitapasztalja, hogy a legcésebb békévilágban is a gazdagodás legalkalmasabb terepére lépett. Innen aztán már egyenes az útja a milliók és milliárdok felé. Athénben és Bécsben még mesterkedik, manipulál, apró ügynöki csalafintaságokkal él, „tenyérölaját” csepegtet, ahol kissé nehezebb az útja, de mikor gyűlni kezdenek a milliók és Bécs helyett Londonban, meg Párisban üti fel főhadiszállását, elveti az üzletszerzésnek ezeket az olcsó és diszkreditáló eszközeit. A mikor az a veszély fenyegeti, hogy pénzeszínáló véres játékaikról felfedik a fátylát, angol miniszterelnökököt buktat. Lloyd George egy időre elvonul a politikától, ő pedig tovább köti üzleteit a Balkánon.

Lewinsohn könyve nem sokat árul el Zaharoff magánéletéről. Ez a homály is velejárója volt egy legendás, misztikus életnek. Szemfüles francia riportereknek sikerült ma ennek a magánéletnek fátylát megfelfedezni. Páris közelében, az Ile de France közepén, egy kis faluban felfedezték századunk legendás gazdagságu emberének lakhelyét. Balincourtban hívják a falut, ahová Sir Basil Zaharoff a tolakodó szemek elől elmenekült. Francia riporterek látták először a hindu testőrgárdát, kikémlelték a park belsejét, de magával a várral nem beszélhettek. Falubeliek mesélik, hogy reggel a park tükörsíma útjain kocsizik egy kis villanyautó, mert a lába már nem bírja a sétat. Balincourt regényes nyugalmát csak a táviratok özöne zavarja meg, melyek nap-nap után öt világrészről futnak a várur asztalára. Fegyverről és hadianyagról van szó a táviratokban. Mert a pénz nem ismer pihenőt, a nyolcvankétszázéves aggastyán már alig áll a lábán, de azért dolgoznia kell.

Mesélik a falubeliek, hogy az aggastyánnak is van kedvtelése. Naponta felkeresi fogadott lányával a réten legelő juhnyáját. Az ember sokáse érdekeltette különösebben. Különböző lelkiismerete egyszer megállást parancsolt volna a milliók halmozásában. Az állatok nem vádolnak, a réten békésen legelésznek, a vágóhidra pedig nem jár az ágyukirály. Meg lehet érteni ezt a kedvtelést. Mondják azt is, hogy kora este tér nyugovóra, ami velejárója volna egy idillikus életnek. De szobájában még éjfél-ig égnek a lámpák és a falubeliek gyakran látják, hogy rokkant lábain, az ablakhoz támaszkodva kémleli a park sötétjét.

Álmodik az ágyukirály, ébren álmodik. A világnak azonban nincsen olyan szerencséje, hogy egy ágyukirály az álmokkal beérné.

Vasárnap két népgyűlésen került napirendre a demokrácia kérdése

Averescu:

„Nálunk tréfa a demokrácia, melyen nevetni, de sírni is lehet”

A néppárti elnök egalaci beszédében élesen kikelt a cenzura és az oszromállapot ellen

Jamandi:

„Nem értünk egyet azokkal, akik a demokrácia haláláról beszélnek”

Galac, október 2.

5 ezer ember előtt beszélt vasárnap Averescu marsall, a néppárt elnöke, a covurlui tagozat galaci nagygyűlésén. A főváros és több erdélyi párttagozat küldött-ségileg képviseltette magát. Otteleseanu Alexandru az első felszólaló, aki üdvözlö a marsallt, majd Duca Mihály, tagozati elnök, Bucsan, erdélyi tartományi főnök, Papacostea Péter volt póstai vezérigazgató és Trancu Jasi volt munkügyi miniszter beszélnék.

Ezután Averescu tartotta meg nagy politikai expozéját. A pártvezér a háboru utáni eseményekkel foglalkozik és igen keserű hangon beszél azokról a kulisszámögötti áskálódásokról, melyek 1921-ben a néppárt bukásához vezettek, noha 1920-ban az ország tulnyomó többsége megmentőjét látta benne, a győztes hadvezérben. A nép halás volt, a választások alkalmával pedig schol visszaélés nem

történt. Ugyanakkor a liberális párt nevetséges kisebbségben maradt. Miért történt ez így?

— Még élénken éltek mindenki emlékeztében — mondja Averescu — azok a szegényteljes üzletek és csempészüzelmek, melyek akkor virágoztak leginkább, amikor az ország háboruba készülődött. Mindenki tudta, hogy milyen készületlenül indultunk a háboruba, azt sem felejtette el senki, hogy a vezető helyekre nem az arra érdemeseket ültették, hanem akik politikai összeköttetéssel rendelkeztek.

Amikor megüzenték a háborút, egyesek öngyilkosok lettek, mások külföldre utaztak, vagy olyan helyre osztatták be magukat, ahol veszély nem fenyegethetett őket.

— Ez magyarázza meg a néppárt nagy győzelmét, melyre 1921-ben keserű kiábrándulás követte. Még ma sem tudom miért kellett nekem eltávoznom a hata-

lomról. Szeki sem tudott nekem erre választ adni, én sem találok magyarázatot rá.

— Eppen ezért arra az álláspontra kell helyezkednem, hogy nálunk a választás: egy nagy hazugság. Először azért, mert nem az jön ki az urnáktól, amit oda betcseznek, másodsorban: maga a szavazás sem tükrözi vissza a választó polgárnak az ország és a saját érdekeivel összhangban álló politikai meggyőződését. Ez a demokrácia?

Tréfa ez, melyen nevetni, de egyben sírni is lehet. Romániában nem létezik demokrácia, mert nincs közönsége, mely azt megértse. A szabadság nálunk a legszegénytelenebb hazugság.

— Ez így nem lehet tovább. Kijelentem, hogy minden megengedett uton és eszközzel harcolni fogok, hogy törvény elé állítsam azokat, akik az országot ebbe a helyzetbe juttatták.

„A cenzura a másik betegség”

A cenzuráról és az oszromállapotról a következőket mondotta:

— A cenzura a másik betegség, amittől ma szenved az ország. Nem engedik meg, hogy az ország igazi helyzetét visszatükrözö beszámolók a sajtóban teljes egészében megjelenjenek. Az alkotmány nyílt megsértése ez, melynek 128-ik szakasza csak akkor engedi meg az oszromállapot bevezetését, amikor az állam van veszélyben.

Milyen veszély fenyegeti ma az államot, hogy a kormánynak királyi dekretummal újból meg kellett hosszabbítania a cenzura és az oszromállapot érvényességét? És mi köze van az oszromállapot-

nak a cenzurához?

Engedjék meg, hogy minden szerénységet félretéve megkérdezzem: megengedhető-e, hogy engem, Averescu Sándor marsallt, aki három háboruban szolgáltam nemzetemet, aki a rend embere vagyok, engem is cenzurázzanak? Engem, aki tisztelt nemzedékeket neveltem fel a rend szellemében.

Averescu idéz régi liberális lapokból. Majd így végzi beszédét:

— Ezek az emberek cenzuráznak, akik zavargásokra izgattak annakidején.

A nagygyűlést diszebed követte, melyen Averescu is részt vett. Október 14-én a néppárt újabb nagygyűlést tart Jasiban.

mány szívesen venné az ellenzéki pártok segítségét, nem talált mindenütt kedvező fogadtatásra.

Goga lapja megjegyzi, hogy a kormánynak a törvény megalkotása során fel kell használnia az alkalmat, hogy a nemzeti érdekek hathatósabb védelmére kellőképpen biztosítsa.

— A nemzeti-parasztpárt elképzelése közigazgatási téren — írja a lap — megnövelte a városok elidegenítésének veszélyét, a falvakban pedig az anarkiát honosította meg.

VAJDA MIHALACHEHOZ UTAZOTT

Vajda Sándor hétfőn délelőtt Mihailache dobresti birtokára utazott. A Dimineata a következő expressz-interjut csinálta a volt miniszterelnökkel:

— Milyenek látja elnök ur az általános politikai helyzetet?

— Zavarosnak.

— És a nemzeti-parasztpárt belső helyzete?

— Változatlan.

— Mi a benyomása a Skoda-bizottság eddig végzett munkájáról?

— Sajnálatos dolgok történtek a parlament tekintélyének rovására.

— Miért megy elnök ur Dobrestire?

— Hogy „tárgyaljak” — fejezte be nyilatkozatát mosolyogva a volt miniszterelnök.

Illetékes helyen összefüggést látnak Vajda látogatása és Mihailache külföldi útja között. A nemzeti-parasztpárt elnöke ugyanis csütörtökön Genfben utazik, ahol előreláthatólag találkozni fog Titulescuval.

Mihailache szerdán visszatér a fővárosba, ahol Lupuval és Madgearuval fog találkozni.

Jamandi meghatározza a liberális fiatalok célkitűzéseit

Vasárnap délelőtt Focsaniban a liberális párt H-csoportja gyűlésezett Jamandi Viktor belügyi alminiszter elnöke alatt. A fiatal liberális képviselők közül Radu Saveanu és P. Bejan vannak jelen. Jamandi közel négyezer főnyi hallgatóság jelenlétében beszél a H-csoport céljáról és működéséről.

— Vannak, akik egyéni számításokból eredő rejtett célokat tulajdonítanak nekünk. Mi sem áll távolabb tőlünk. Bennünket az idő parancsa szólított a küzdőlétre, hogy új erővel frissítsük fel a párt vérkeringését. Pártunkon keresztül az országot és a Koronát is szolgáljuk, a mikor csoportosítani igyekszünk azokat a tényezőket, melyeknek a liberális demokrácia uralmát kell biztosítani.

Céljaink: nemzeti demokrácia, mely őszinte parlamentárizmusban jut kifejezésre, a neoliberalizmus, melyet a jelenlegi idők természetesen velejárójának tekintünk és végül az alkotmányos monarchia, mint országunk egységének és állami intézményeinek zavarlatlan működésének a szimbóluma.

— Nem értünk egyet azokkal, akik a demokrácia haláláról beszélnek. Abból, a mi ma egyes országokban történik, nem lehet általános következtetéseket levonni. Az egyéni szabadságon alapuló demokrácia fölényben van minden más rendszerrel szemben.

Jamandi ezután arról beszél: mit ért ő neoliberalizmus alatt? Biztosítani kell az államnak az egyénre való nagyobb mértékű befolyását. A magánvagyonát a neoliberalizmus társadalmi funkcióknak tekinti, a kiegyenlítődést pedig ezen a téren a társadalmi egyensúly és a közrend kívánalmaitól teszi függővé.

A VIDÉKI ROMÁN UJSÁGÍRÓK KONGRESSZUSA SAJTÓSZTRÁJKOT JAVASOL A CENZURA ELLEN

Konstanca, október 2

A vidéki román újságírók szövetségének konstancai kongresszusán napirendre került a cenzura kérdése is. Több hozzá-

szólás után Conitz Mihály vezetőségi tag javasolta, hogy

a fővárosi lapok két hétig tiltakozásképpen szüntessék be megjelenésüket.

A kongresszus magáévá tette a javaslatot és ebben az értelemben szövegezte meg tiltakozó határozatát, melyet megküldtek az összes sajtószervezeteknek és a fővárosi napilapoknak.

JÖN AZ ÚJ KÖZIGAZGATÁSI TÖRVÉNY!

A politikai köröket élénken foglalkoztatja a kormányban az a terve, hogy az őzi ülésnek folyamán a parlament elé terjeszti a közigazgatási törvény módosításáról szóló javaslatát. Inculetz belügyminiszternek Jorgánál, Mihailachenál, Gogánál és Averescu marsallnál tett látogatását kapcsolatba hozzák ezzel a kérdéssel. Ellenzéki körökben úgy tudják, hogy a belügyminiszter ajánlata, mely szerint a javaslat kidolgozásában a kor-

Hazautazott Szófiából a jugoszláv királyi pár

Bulgária és Jugoszlávia megnyitotta közös határát s kimélyíti gazdasági kapcsolatait

Szófia, október 2.

A jugoszláv királyi pár és Jectifs külügyminiszter vasárnap délelőtt 11 óra 10 perckor kíséretükkel elhagyták a bolgár fővárost. A pályaudvaron Boris király és Giovanna királyné, a kormány tagjai és számos előkelőség bucsúztatta el a magas vendégeket. Sándor király és Mária királyné délután 5 órakor érkeztek vissza Belgrádba, ahol a pályaudvaron Pál herceg és a kormány tagjai fogadták őket.

Jectifs jugoszláv külügyminiszter, Georgieff bolgár miniszterelnök és Bataloff külügyminiszter háromnapos tárgyalásairól hivatalos közleményt adtak ki, amely hangsúlyozza a megbeszélések szívélyes légkörét s azt, hogy a mély gazdasági közeledés lehetőségeit tárgyal-

ták meg. Eszerint három határátjárót nyitnak meg a két ország között, megkönnyítik az utlevél-kiadást és határellenőrzést a karbantartják az átjáró utakat és vasutakat. Bizalommal és barátsággal keresik a gazdasági kapcsolatok kimélyítését. Abban is megállapodtak a miniszterek, hogy mindent megtesznek a két ország kulturális közeledése érdekében.

Az angol sajtó behatóan foglalkozik a szófiai királytalálkozó jelentőségével s bár megállapítja, hogy sok megnyugtató van abban, hogy a két országnak eddig egymás felé legmentesebben lezárt határait most megnyitják, leszögezi, hogy Sándor királyt nem sikerült Boris királyt a Balkán-egyezményhez való csatlakozásra bírnia. A Times szerint sok mindennek kell még történnie, hogy a Balkán politikai légkörében jó időt mutasson.

A szatmári pótérettségi eredményei

Hétfőn hirdették ki Szatmáron a pótérettségi eredményét. A szatmári állami gimnáziumban a következő városok gimnáziumainak növendékei vettek részt az érettségi vizsgán: Máramarossziget, Nagybanja, Szilágysomlyó, Nagykároly. Az összes érettségizők száma 146 volt, ebből átment 48. Bukott tehát 67 százalékos. A részletesebb eredmény a következő: 87 román növendék közül átment 23, 25 magyar közül 13, 6 német közül 5, 23 zsidó közül 8, 2 örmény közül 1 ment át, Ruthén jelentkező egy volt, aki átment.

Botrányt csapott az aradi törvényszéken egy szerencsétlen elme-háborodott

Arad, október 2

Aradnak van egy közismert elmeháborodottja, Link Jakab kárpitos, akit különösen a törvényszék épületében ismernek nagyon jól, mert valami makacs szenvedélye mindig peres ügyekbe kergeti. Ez a szerencsétlen elmeháborodott hétfőn délelőtt zajos botrányt okozott az egyik tárgyaláson.

A bíróság egy százezer lejes bírság fellebbezési ügyét tárgyalta. A bírságot a makacs bolondra rótták ki valami jelentéktelen szabálytalanság miatt. Az ügy, jelentéktelenségének megfelelően, hamar véget ért, a törvényszék jóváhagyta a járásbírság ítéletét. Link Jakab azonban, amikor meghallotta, hogy elmarasztalták a bírság ügyében, magából kikelt, orditozni kezdett, csallással, visszaélésekkel, az igazságtalan ítéletek tömkelegével vádolta meg a bíróságot és a főelnököt. A bírák nem törődtek sokat az elmeháborodott kiabálásával, a tárgyalás ügyésze azonban, aki nemrég érkezett Bukarestből, s így nem ismerte a szerencsétlen kárpitost, felháborodottan emelkedett szólásra, azonnal indítványt tett a követelte az orditozó ember letartóztatását.

A letartóztatás rövidesen meg is történt, Link Jakab azonban hamarosan újra szabadlábra került, mert Vulpe Constantin főügyész, aki ismerte, elrendelte a szabadlábra helyezését. Közben természetesen az új ügyészt is tájékoztatták a dologról, aki így elfelejtette a bolondtól kapott sértéseket.

Egyszerre két helyen foglalkozott a nagyváradi törvényszék a híres Löblé-féle feketeszesz-panama ügyével

Érdemi döntés még most sem született a közel ezermillió bírság ügyében

Nagyvárad, október 2

A nagyváradi törvényszék hétfőn egyszerre két helyen foglalkozott a híres Löblé-féle feketeszesz-üggyel. A második szekciónál az ügy bünyvadi része került volna érdemi tárgyalásra, az iratsomó azonban a hatásköri kifogások megállapítása végett a Semmitőszékhez van s így a tárgyalást a bíróság elnapolta.

Nem született érdemi döntés a negyedik szekciónál sem, ahol az ügy polgári részét tárgyalta. A pénzügyminisztérium annakidején a kihágásról felvett jegyzőkönyv alapján

961 millió 700 ezer lej bírságot vetett ki a Triton Rt.-re, a Löblé Rt.-re és Löblé Lászlóra.

A törvényszék egyszer már tárgyalta az ügyet s megsemmisítve a kihágásról felvett jegyzőkönyvet, a bírságot törölte. A kincstár fellebbezett, a tábla pedig új tárgyalást rendelt el s így került az ügy

másodszor is a törvényszék elé.

A tárgyaláson Löblé Lászlót Fischer József dr. képviselő képviselte s arra kérte a bíróságot, hogy várjon a döntéssel addig, amíg az ügyben a Semmitőszékhez intézett felfolyamodás kérdése tisztázódik. Ugye-ele ugyanis a kihágásról felvett jegyzőkönyv jogi indokainak a bizonyítását kérte. A bírság ügye ezen a kérdésen fordul meg, Löblé László ugyanis a maga gyárát még 1928-ban bérbe adta a Triton-nak s azt a törvényt, amely a béradót is felelőssé teszi a bérbeadott gyárban folyó üzelmekért, csak 1930-ban szavazták meg. A felvett jegyzőkönyv indokokat sorakoztat fel erre vonatkozólag is, ezek az indokok azonban bizonyításra várnak, a Semmitőszék állásfoglalása tehát magát a per sorsát is döntően befolyásolja.

A bíróság helyet adott Fischler érvelésének s a döntést bizonytalan időre elhalasztotta.

A Brassói Népbank betéteseinek nagyrésze elfogadta a módosított egyességi ajánlatot

Eredménnyel járt a kiküldött bizottság közbenjárása

Brassó, október 2.

A Brassói Népbank kisebb betéteseivel vasárnap délután 5 órakor az Iparegyet nagytermében újabb gyűlésre jöttek össze, hogy meghallgassák az előző vasárnapi értekezleten kiküldött 7 tagú bizottság jelentését a bank vezetésével folytatott tárgyalásokról. Amint ismeretes, a betéteseknek ez a csoportja nem akart hozzájárulni a bank eredeti egyességi ajánlatához, hanem annak kedvezőbb értelemben való módosítását kérte.

Miután Lázár Sándor kereskedő megnyitotta a gyűlést, Barthos Béla, a bank volt vezérigazgatója, előterjesztette a kiküldött bizottság munkájáról szóló jelentést, felolvassa azt a levelet, amelyet a bank vezetésére a múlt heti tárgyalások eredményeképpen a bizottsághoz intézett. Eszerint a bank hozzájárul ahhoz, hogy a betétesek képviselőjében

egy bizottság felülvizsgálja az ügymenetet és a bank vagyonát

s kötelezze magát, hogy a 44 százalékos tértélen kívül a netalán mutatkozó többletet is a betétesek kielégítésére fordítja. Barthos javasolta, hogy ezt a módosított új ajánlatot a betétesek fogadják el és az ellenőrzésre öttagn bizottságot küldjenek ki. Rámutatott végül arra, hogy helytelen és káros felfogás az, mintha csőd vagy felszámolás esetén a betétesek jobban járhatnának.

Az előterjesztést a résztvevők számottevő része helyeselte.

Bobes Sándor kijelentette, hogy őt ez az ajánlat sem elégíti ki s követeli, hogy a bank vagy öt év alatt fizessen, a vezetőket felelősségvonnásával, vagy pedig tegyék magukévá Zoltán dr. javaslatát s utalják az ügyet a bíróság elé. Bobes felfogásával Kolumbán József

dr. vitába szállt, rámutatva arra, hogy helytelenül értelmezi a konverziós törvényt. A kiküldött bizottság láthatta, hogy senkit sem akarnak megkárosítani. Barthos is felvilágosításokat adott a részvénytőkének 15 millióról 9-re történt leszállításával kapcsolatban, majd Comsa Sándor hosszafutási főjegyző azzal az érveléssel foglalt állást a módosított ajánlat ellen, hogy az nem egyezik meg az új bank-törvénnyel. Szerinte a banknak öt éven belül kellene fizetnie. Javasolja az ajánlat visszautasítását. Kolumbán dr. Comsával is vitába szállt, majd Zoltán dr. beszél ismét abban az értelemben, hogy vigyék az ügyet a törvényszék elé.

Nagy László dr. rámutat azoknak a következtetéseire, akik a módosított ajánlatot is el akarják utasítani. A múlt vasárnap kiküldött bizottság teljesítette feladatát, elérte a bank eredeti ajánlatának lényeges megjavítását s azt, hogy a betétesek ellenőrző bizottságot küldhessenek ki. A bizottság közbelépése folytán máris 5 millió a többlet a betétesek kielégítésére. Ez az eredmény nem lebecsülendő s különben is sietni kell, mert itt az október 7-ike, ameddig az egyességet meg kell kötni. Újból hangoztatja, hogy neki nem a bank sorsa a fontos, hanem a hitelezők és adósok megmentése, már pedig ennek érdekében az új alapon most már észszerű a megegyezés. Tascu Taliuné elkészített felszólalására Nagy dr. azt válaszolja, hogy most nem a felelősségek hánytorgatása a sürgető feladat, hanem az egyesség megkötése, amely csak hasznára szolgál mind a betéteseknek, mind az adósoknak. Zoltán dr. és Bobes újabb felszólalására, amellyel kapcsolatban nagy zivajg keletkezett és a gyűlés már-már botrányba fulladt, Lázár Sándor elnök szavazásra teszi fel a kérdést: elfogadják-e a kiküldött bizottság által készített új bankajánlatot. A résztvevők jelentékeny és

a nagyobb többséget képviselő többsége igen-nel szavazott s így a gyűlés magáévá tette a megfontoltabb elemek álláspontját és elfogadta a bank módosított egyességi ajánlatát.

Ilyeténképpen a Brassói Népbanknak betéteseivel való kiegyezése teljes mértékben biztosítottnak tekinthető, mert a betéteseknek az 51 százaléknál jóval nagyobb részét képviselő betétesek hozzájárultak az új egyességi formulához.

Gyomor- és bélzavaroknál, hasfájásnál, vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgögnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkeletűen jelentésként olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a hosszú idő óta fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik.

ÁBEL AMERIKÁBAN

REGENY

Írta: TAMASI ARON

Akkor ismét felöltöztem urnak s mivel a hasam erősen meglaposodott volt, úgy határoztam, hogy elmegyek valami kávéházba s öltözetemhez találó edelt eszem reggelre, vagyis kávé. Mielőtt kiléptem volna a szobából, a koffer arra kéri, hogy odakünn a kapu előtt nézzem meg pontosan az utca nevét s a ház számát. Én ezt nemcsak megnéztem, hanem a kicsi zsebkönyvembe fel is írtam, mert a Kelemen pap tanítása jutott az eszembe. Ő pedig azt tanította volt, hogy az olyan ember, aki írni tud, az eszt urnak nevelheti, mert szolgának ott van a ceruza és a papiros.

Nemsokára találtam is egy kávéházat, ahol két zsemelével együtt elpusztítottam a kitűzött edelt s azután újságot olvastam. De nem akármilyen újságot, hanem németet! Az emberek azt gondol-

Willy Forst

hadták, hogy Vilmos császár legkisebbik fia vetődött ide, román világot látni. Én azonban nem sokat ügyeltem az emberekre, mert elég munkát adott az is, hogy a Kelemen pap száz német szava közül, melyek elbujva bizonyosan ott voltak az újságban, néhányat megtaláljak. A vizsgálat elég jól esztett, mert tizet ki tudtam halászni. Ezzel a tizzel aztán el is mentem, hogy a hajóstársaság irodájában jelentsem magamot, mert levélben ezt kívánták tőlem. Ebből a célból ismét kocsi-ra vetemedtem, hadd lássák ott is, hogy az én személyemben nem akárcsak utazik Amerikába.

Az irodának óriási üveges ajtaja volt,

amely az utcára nézett. Az ajtó egyik szárnya éppen nyitva állott s így jól láthatták, hogy basa gyanánt érkezem. Ahogy beléptem, olyan büz csapott meg, mintha az ócskapiac is itt lett volna, szintén utazó szándékkal. Nem tudom, hogy mi árasztotta ezt a büzt, de valami részük bizonyosan volt benne azoknak is, akik itt voltak az irodán. S ezek eleget voltak, mert a hosszú pulton éppen tizenkettőt számoltam meg hirtelen, nagyon elvegyes utazókat. A pulton túl pedig, három egymástól két lépés távolságra, három árfele állott, hogy miniket lebonyolítsam. Ennek a háromnak a háta megett pedig egy negyedik ide-oda járkált és mindegyre belenézett abba az írásba, amit amazok a vallomástévé utasokról szerkesztettek.

Nem akartam megelőzni azokat, akik előttem jöttek, hanem a két kezemet a két nadrág-zsebebe tettem s sétálni kezdtem az irodában. A falakon nagy

Maskerade

képek függöttek s azokat is megnéztem, hadd tanuljak, amit lehet. Ezek a képek mind rokonságban voltak egymással, mert olyan egy se volt, amelyik hajót ne ábrázolt volna. Az egyik kettőt, a másik sok kicsit s a harmadik csak egyet, de óriási! Mind veszedelmesen usztak a nagy tenger hajjai között, de mégis inkább füstöltek, mint haladtak.

Nagy volt a boldogságom, hogy nemsokára életben fogom tapasztalni, amit a nagy képek mutattak. S hogy ez minél hamarabb meglegyen, oda is mentem az

egyik írásszerkesztőhöz, aki csak ráment és így szólt:

— Magyar?

— Annak születtem volt — feleltem neki.

Erre azt mondotta, hogy menjek a másikhoz, aki a szélén írja a magáét, mert a magyarokról az veszi fel az adatokat. Láttam, hogy nagyon bé vannak osztva s mivel a rendet magam is szerettem, szépen odamentem a másikhoz. Az megvizsgálta becsületesen az irományaimot s meg azután engemet is. Kikérdezett mindenről: a születésemről, apámról s anyámról, a vallásomról s még arról is, hogy nincs-e valami testi hibám. Erre az utolsóira azt mondtam neki, hogy van bizony testi hibám.

— Miféle? — kérdezte meghökkenve.

— Az, hogy nem tudok uszni — mondtam.

Legyintett és így felelt:

— Az nem tartozik ide!

— Éppen, hogy idetartozik! — védtem magamot, — mert ha tudnék uszni, akkor átalusznám a tengert s nem kéne maguknak fizetni.

Erre nem felelt semmit az okos, de a hátam megett kettő is elnevette magát és mondta:

— Olyan testi hibánk nekünk is van!

Tőlem jobbra, a másik irnok előtt, egy magos és erősnek mutakozó fiatal ember állott, nagy feje volt neki s azon veres haja, gazdagon. Terjedelmes, mo-

Bécsi bál

gorva ábrázatával odafordult felénk és azt mondta:

— Ilyen bolondot rég nem hallottam beszélni.

— Mért? — kérdeztem.

— Azért, mert én tudok uszni s mégiscsak venni kellett nekem jegyet.

Odasandítottam a hátam megettiekre és így feleltem a vereshajúnak:

— Akkor ilyen bolondot én is rég hal-

lottam csinálni.

A társaim jót kacagtak a dolgon, de a vereshaju ugy megharagudott, hogy nem szólt többet. Valamit akarhatott azonban mégis, mert a dolga végzése után nem távozott el az irodából, hanem az ajtónál megállt. Én észrevettem s magamban azt gondoltam, hogy bizonyosan engemet vár, mégpedig olyan szándékkal, ami nem lehet kedves. S annit gondoltam, helyesnek bizonyult, mert ahogy kifelé igyekeztem volna, egyszerre mellém állott s hát jön velem együtt kifelé. Hagytam, hogy jöjjön, de ő nemcsak jött, hanem egy kicsi idő múlva így szólt:

— Maga magyar?

— Az irnok felírta — feleltem neki.

Erre ismét csak ugy tett, mint az előbb: először jött s aztán így szólt:

— Én szász vagyok.

— Az nem bün — mondtam.

Még mogorvábban tekintett reám, mint ahogy az irodában tette volt. Ezért jónak láttam, ha valamiről kedvezőbb szavakat intézek hozzá. Husos kék szemibe néztem hát mosolyogva és azt mondtam:

— Azok a szászok mind ilyen nagyok s erősek?

— Egy kutyának a hátulsó felit! — válaszolta büszkén. — De én mészáros voltam Régenben s azért vagyok ilyen erős, mint a bika! Mindig megfogtam egy marhának a felit, amikor meg volt nyuzva s úgy akasztottam fel a szegre, mint a köpenyeg.

Éppen most, az amerikai küszöb előtt, nem szerettem volna köpenyeg lenni a markában s elég ügyetlenül azt találtam mondani:

— Vajjon mi lenne, ha elmennénk együtt ebédelni?

— Az lenne, hogy jól laknánk — felelt.

(Folyt. köv.)

Paula Wessely

KONVERZIÓS TANÁCSADÓ

A rovatba tartozó megkereséseket
kérjük közvetlenül dr. Tanódy Endre
Bukarest, Str. Nifon 25 címre
küldeni

175.222 sz. előfizető: Ha a hitelező a törvény 40. szakasza értelmében nem fogadja el a konverziós rendelkezéseket, akkor nem perelheti a váltót. A moratóriumnak más értelmezést adni nem lehet.

A kamattörvények sürin váltottak és így a szedhető maximális kamat időnként változott. Erről bármelyik pénzintézetnél lehet pontos adatokat szerezni. Ha a hitelező jogtalanul perel, úgy védekezni kell és hivatkozni a konverziós törvény 40. szakaszára. Az a hitelező, aki a 40. szakasz alapján az adóst visszatartotta, nem teheti vitássá azt, hogy az adós konverzióra jogosult. Eppen ezért az adott esetben nincs fontossága a levelében közölt különböző adóalapoknak.

Ami második kérdését illeti, Ön, miután ingatlan nincsen, nem esik konverzió alá, atyja azonban hivatkozhatik a konverzióra. Az Ön műszereit és bútorait hitelezője lefoglalhatja.

Városi vámmalom: A végrehajtási utasítás és az annak alapján hozott elsőbbségi döntések szerint, a konverziós törvény szempontjából a közkereseti társaságok tagjait kereskedőknek kell tekinteni. Felsőbírói döntés még nincsen. Miután a konverziós törvény 68. szakasza alapján a Semmitőszék árverésekkel kapcsolatosan döntésre hivatott, ebben a kérdésben is, valószínű, hogy már a közeljövőben lesz felsőbírói döntés. Ezt annakidején a B. L.-ban közölni fogom.

Szöllősi Sándor, Bucuresti, Str. Rayon. Ha adósának 25—30 hold birtoka van, akkor csak úgy kaphat konverziót, ha már az Argetoianu törvénye idejében bejelentést élt. Kérjen fel arról a vidékről egy ügyvédet, hogy ezt állapítsa meg és ha nincs bejelentés, akkor adósának nincsen konverzióhoz joga.

„Előfizető”, Sepsiszentgyörgy: A Vajda-féle konverziós törvény 19. szakasza szerint az idegen valutában létrejött tartozások leire alakultak át. Ez azonban csak az olyan tartozásokra vonatkozik, a mely az illető törvény alapján konverzió alá esett. Nem vonatkozik tehát a szabály a bankbetétekre, amelyek ma is abban a valutában állanak fenn, ahogy az eredeti megállapodás szövege.

Máriássy Irén, Konstanca: Az Ön adósa mint városi iparos kiesik a konverzióból és követelését ellene perelheti, tekintet nélkül arra, hogy kért-e konverziót, vagy sem. Azon körülmény, hogy Önt nem értesítette, reánézve jogvesztést nem jelentene, de ez közömbös, miután neki amúgy sincs joga konverzióhoz. Ha a per megindításához nincsen pénze, úgy szegénységi bizonyítványt kell szereznie és ügyvéd kirendelése végett ahhoz az ügyvédi kamarához fordulhat, amelynek területén az adósa lakik, hogy a pert ott megindítsák.

20.801 sz. előfizető: Falusi háztulajdonos csak akkor jogosult agrárkonverzióra, ha földmunkás. Eldöntetlen kérdés, hogy ha a házhoz tartozó udvar és kert földadóval van megróva, a tulajdonos ezáltal mezei ingatlan birtokosának tekintendő-e, avagy ez csak járuléka a háznak? A napokban ebben a kérdésben a Semmitőszéknek alkalma lesz állást foglalni és a döntést majd a B. L.-ban közölni fogom.

„123 Enyed”: 1. A konverziós törvény által leszállított tartozás után a kamat készpénzben fizetendő. 2. A beszámítás után betétkönyvvvel fizetett tartozásokat nem lehet a konverziós törvény alapján leszállítani, hanem azokat teljes összegben kell kiegyenlíteni. Ezt kifejezetten megmondja a 72. paragrafus.

Banktisztviselő, Margitta: Ön azt kérdezi, hogy a banktól Önnek, mint tisztviselőnek járó tartozására kiterjed-e a törvény 52. paragrafusa?

Véleményem szerint a törvényhozó „hitelező” alatt nem érti a fizetéseket követelő tisztviselőt, mert az 52. paragrafus specialisan a pénzintézetek hitelműveleit szabályozza. Egyébként ezt a kérdést feltettem azoknak a jogi íróknak, akik a munkaviszonyból eredő jogkérdésekkel foglalkoznak itt Bukarestben és ha vála-

Német–lengyel–magyar együttműködéstől tart a francia és kisanant-sajtó

Aggodalmak Párisban Papen magyarországi látogatásával és Gömbös varsói útjával kapcsolatban

Páris, október 2.

A francia sajtó behatóan foglalkozik Gömbös magyar miniszterelnök külsőben levő varsói útjával és ezzel összefüggésben Papen bécsi német követ magyarországi látogatásával is. A lapok azt írják, hogy Franciaországnak a legnagyobb figyelemmel kell kísérnie azt a titokzatos játékot, amely Berlin, Varsó és Budapest között mostanában végbemeget.

A Temps utal arra, hogy a német sajtó szerint az új olasz politika és ennek közeledése a kisananthoz, kiábrándulást idéz elő Budapestben, amit fokoz az is, hogy a római gazdasági egyezmény távolról sem felelt meg a hozzáfűzött várakozásnak. Ezzel szemben a Németországgal kötött magyar egyezmény nagy külkereskedelmi aktivitumot eredményezett Magyarországra számára. Ezzel egyidejűleg Gömbös varsói útja jeladás Magyarországnak Lengyelországhoz való közeledésére.

A varsói Kurier Kodzienni genfi munkatársa

kérdést intézett Eckhardthoz, Gömbös magyar miniszterelnök varsói útjának célját illetően, mire Eckhardt azt válaszolta, hogy Gömbös nem szövetséget megy kötni, hanem csak gazdasági kérdéseket tárgyalni. Ezzel kapcsolatban persze alkalma lesz a hagyományos lengyel–magyar barátság újabb leszövezésére is.

Itt említjük meg, hogy varsói jelentés szerint Matuska ottani magyar követ Horthy kormányzó megbízásából Gonsiorovszky lengyel tábornoknak az első osztályu magyar érdekesztet, Zmolszky tábornoknak pedig ugyanazon kiténtetés parancsnoki keresztjét adta át a csillagokkal együtt.

FILIPESCU LEVELE

Filipescu Grigore, a román konzervatív párt elnöke, aki franciabarátságáról ismeretes, levelet intézett Pertinaxhoz, az Echo de Paris diplomáciai munkatársához, aki az utóbbi időben

állandóan támadja Lengyelországot magatartása miatt. Filipescu közli Pertinax-szal, hogy, — amint neki a jelenlegi bukaresti lengyel követ elmondta, —

Pilsudszky már három éve dolgozik a Varsó és Berlin közötti közeledésen.

Közös német–lengyel terjeszkedési politikáról van szó, előbb kelet, majd délkelet, Csehszlovákia irányában. Ebben áll a veszély. A kisanant szétrobbantásának a kísérletei ezuttal Varsón át fognak történni. Néhány évvel ezelőtt már ajánlatot tettek Romániának, hogy szövetségei terhére egyezzen meg Budapesttel s Lengyelországgal lett volna a közvetítő. Filipescu azonban meg van győződve, hogy ez az újabb kísérlet is megfussul Bukarestben, Titulescu tevékenysége folytán. De ideje tisztázni, hogy Lengyelországnak kinek szövetségese? Talán jobban megértjük egymást, — írja Filipescu —, ha Varsót szabályszerű szövetségi szerződés fogja kötni Németországhoz.

Tíz kolozsvári magyar újságíró kerül a vádlottak padjára csütörtökön a tordai zavargások, a sinfalvai és borévi rombolások miatt

A rombolások vádlottait annak idején felmentette a bíróság

Kolozsvár, október 2.

A tordai botrányos községi választások a sinfalvai és borévi rombolások még mindig nem kerülhetnek le a napirendről. A bíróság a rombolások vádlottait felmentette, helyettük azonban most a vádlottak padjára kerülnek a kolozsvári újságírók, akik annakidején az esetről beszámolókat, tudósításokat írtak, vagy pedig kommentárokat fűztek a történetekhez.

Csütörtökön 10 magyar újságíró kerül ezért a törvényszék negyedik szekciójára. Az ügyészség ugyanis államellenes izgatást látott a tudósításokban, cikkekben, mert véleménye szerint a kolozsvári

lapok nem a tényeknek megfelelően számoltak be az eseményekről. A névsor egyébként a következő: Szentimrei Jenő, Zágoni István, Szász Endre, Olajos Domokos, Végh József, Walter Gyula, Zomora János, Mayer Antal, Bakos Aladár, Kovrig János.

A vádirat szerint az ügyészség a büntetőtörvénykönyv 172. szakaszának második pontja és a Marzescu-féle törvény 11 és 8. szakasza alapján kéri a vádlottak megbüntetését. Ha a bíróság nem hoz felmentő ítéletet, úgy a tordai zavargásoknak, a sinfalvai és borévi rombolásoknak egyedüli elítélte a magyar újságírók lesznek.

Horthy kormányzó ünneplésével

Megnyílt a nemzeti munkahét Magyarországon

Gömbös miniszterelnök nagy beszéde Horthy kormányzásának jelentőségéről

Budapest, október 2.

A nemzeti munkahét keretében vasárnap ünnepelték meg Horthy Miklós kormányzó Budapestre való bevonulásának tizenötödik évfordulóját. Kétszáz ezer főnyi tömeg vonult fel az üggető-pályára, a mely zászlódiszben uszott. A tribünnel szemben hatalmas diszemplvényen foglalt helyet a kormányzó, a kormány tagjai és előkelőségek, körülötte pedig a küldöttek az ország minden részéből. Az emelvényen kettős kereszt ékeskedett, rajta a kormányzó nevének kezdőbetűivel és az 1919—1934 évszámokkal.

Gömbös Gyula miniszterelnök nagyszabású beszéddel üdvözölte a kormányzót. Rámutatott arra, hogy a nemzetnek a leg súlyosabb körülmények között kellett ujrakezdenie életét s ezért önmegismerésre volt szüksége, nehogy oldott kéveként széthulljon.

— A nemzeti munkahétnek az a felada-

ta — ugymond —, hogy összehozza az egyes foglalkozásokat, mindenkit, aki dolgozhatik mindnyájunk jövőjéért, mert meggyőződésünk, hogy ha a multban tudtuk volna, mit jelent a nemzet számára a függetlenség, a teljes állami függetlenség gondolata, akkor fokozottabban haladnunk volna ama vezérek után, akik állandóan ennek a gondolatnak a jegyében politizáltak (Nagy éljenzés). Ha tudtuk volna, mit jelent rendelkezni a magyar energiák fölött, akkor sokkal-sokkal öntudatosabb életet éltünk volna. Akkor nem lestük volna, hogy idegenből importáljanak hozzánk eszméket, nem vártuk volna, hogy idegenből intézzék a nemzet sorsát, hanem akkor rábredtünk volna jelentőségünkre.

Ezután a kormányzóhoz fordulva Gömbös ezeket mondotta:

— Főméltóságú uram! Ezelőtt 15 évvel a Szegeden megszervezett kicsiny hadse-

Kigyulladt az ünnepi sátor

Három tüzeset egy éjszaka Nagyváradon

Nagyvárad, október 1.

Nagyváradon a hétfőre virradó éjszaka három tüzeset is volt.

Az egyik a Granaria-telepen egy zsidó ünnepi sátorban ütött ki. Az ünnepi gyertyák lángja felgyújtotta a deszkából és galyakból összeállított sátrat. A tüzoltók erős munka után megakadályozták azt, hogy a lángok tovább terjedjenek a szomszédos épületekre is.

Éjszaka két órakor a Kolozsvári-utca 30. szám alatt, Weinreb Samu pékmeister műhelyében keletkezett tűz. A kemence mellé felhalmozott tűzifa gyulladt meg. A tüzet két órai munkával fojtották el.

Hajnali fél ótkor újabb tüzjelentést kapott a tüzoltóság. Ezuttal a Feldstrick dobozgyár fűskamrájában gyulladt meg a felhalmozott hulladék. A lángok gyorsan terjedtek s belekaptak a szomszédos gyár fűskamrájába is, komoly kárt azonban nem okoztak, mert a tüzoltóság idejében megjelent s elfojtotta a tüzet.

szukat megkapom, azt a B. L.-ban közölni fogom. Önnnek semmiesetre sem szabad egységei uton önként lemondania, hanem folytatassa a végrehajtást, hogy a bíróság dönthessen.

F. A. Déva: A törvény szövegezése szerint a kérdés pro és kontra vitatható. Ön külföldi állampolgár, de Romániában lakott, mikor a kölcsönt kiadta. A törvény megmondja, hogy a külföldi állampolgár-

ságnak az ügyletkötés idején kell fennforgnia, viszont a beföldi lakásról időpont meghatározása nélkül leszel a törvény (...akiknek nincsen az ország területén lakhelye...) Ebből arra is lehetne következtetni, hogy amennyiben volt is lakhelye a kölcsön nyújtásakor, de most nincsen, a 69. a) pontja szerinti kivétel alá esik. Véleményem szerint azonban ez a nyelvtani értelmezés nem helyes, mert a

törvény a kivétel feltételeit nyilvánvalóan az ügyletkötés időpontjában kívánja elbíráltatni. Az ilyen kérdéseket mindenestre bírói döntés alá kell bocsátani.

Benkő Ferencné, Kurlapatak: Ön vitán felül konverzió alá esik és miután husz holdon aluli mezei ingatlanai vannak, nem kellett bejelentést sem tennie. Ha perel, fogadjon ügyvédet és védekezzék a konverziós törvény alapján.

HIREK

M. Hegyi Ilona:

A MESTER

Gyászkeretes hirdmény állított meg egy vendéglő bejáratánál.

Közelről nézve kiderült, hogy nem szomorujelentés, hanem, ahogy a szöveg mondja, páratlan világszenzációra hívja fel a közönség figyelmét.

Al Chandru MESTER élete legnagyobb művét fogja este nyolckor bemutatni: a keresztrefeszítést.

Őszintén érdeklődtem a Mester iránt és elhatároztam, hogy nyolckor pontosan ott leszek.

Mégiscsak nagy dolog.

Mindenestre sokat ígért ez a nem tulajdonos szüzsavú hirdmény. „A MESTER (mindenkor ritkított betűkkel) gégejét, kezét és lábait egy széles, függőleges helyzetben álló gerendához szegezi és így fog függeni egy teljes napon keresztül”.

— Csak kilenckor kezdi a Mester, — szólt a pincér ijedten.

Ismerőseim elkedvetlenedtek. Megálltunk és tanakodtunk. Egy órát várjunk? Na nem, akkor már inkább hazamgyünk vacsorázni.

A pincér látta, hogy habozunk. Ismerőseim azonban nagyon is elegánsak voltak és az autó is megtette a magáét. Ilyen vendégeket kár elengedni. Rosszak a viszonyok. Ki tudja, akad-e még autós pasas a keresztrefeszítés pillanatához?

A pincér tehát udvariasan odajött és azt mondta:

— Múltóztassanak helyetfoglalni. Azonnal szaladok és megkeresem a Mestert, hátha megkezdte az Önök kedvéért egy órával hamarabb a mutatványát.

— Ó, — szóltam és nagyon komoly maradtam, — nem szeretném mégsem, hogy a mi kedvünkért egy órával tovább szenvedjen.

De a pincér nagyon rábeszél.

— Ugyan, — így mondta és legyintett a kezével hozzá. — Ugyan, mit jelent ez neki? Mindegy az kérem, ha már egy napig ugyanis felfeszítve marad, hogy egy órával több, vagy kevesebb.

Bevallom, haboztam. Miért ne?

Lógnon.

De, — pechünkre, — a Mester csak kilencórára került elő.

★

Csalás? Becsapott bennünket. Az este nem feszítette meg magát. Vasárnapra halasztotta ezt a csucsmutatványt, amikor telt ház előtt lóghat reggeltől-estig.

Tegnap este mindössze az arcát szurta keresztül, a nyakát döfte át éles tőrrel, a nyelvét szegezte az asztal lapjához. Mi ez? Hát ilyen bővli dolgokkal akar pénzt szerezni? Ebből akar megélni? Nagy szerencse, hogy a negyvennapos koplálás is művészetéhez tartozik.

Szeretnék beszélni ezzel a Mesterrel. Rábeszelném, nyisson tanfolyamot, ahol, ki lehetne tanulni nála a koplálás művészetét. Erre ma különösen minden kisbűségnek szüksége lehet.

De aztán szervezzem egyenesen két csoportot. Kezdőknek és haladóknak.

Mert csak nem kíváncsi a Mester, hogy néhány ujonc kedvéért, például a munkanélküliek is egész előlről kezdjék.

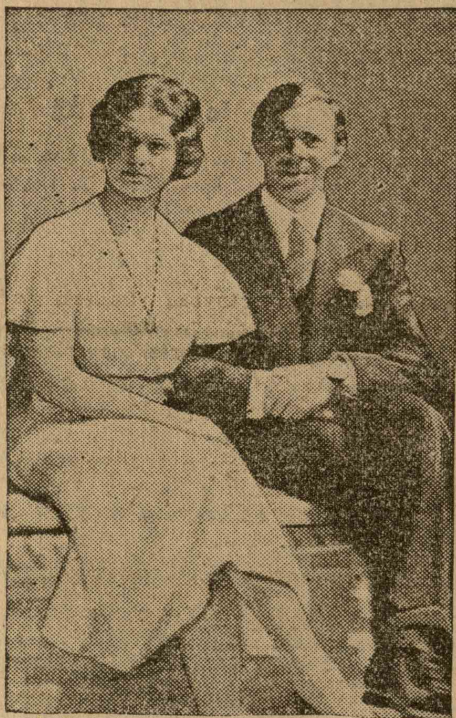
— Miért is tűzték ki árverést Nagyszalonta minden vagyonára. Ilyen cím alatt néhány nappal ezelőtt cikk jelent meg lapunkban. A cikk Cosoiu Moise városi főügyész nyilatkozatát tartalmazta a kérdéses ügygel kapcsolatban és a nyilatkozaton túl természetesen a szerkesztőség megjegyzéseit is. Most a főügyész úrtól levelet kaptunk, amelyben arra kér, szegezzük le, hogy a nyilatkozatot tudósítónk felkérésére tette s nem a maga kezdeményezéséből, és az információ pedig, hogy a Postatakarékpénztár árverési kérése mögött politikai természetű hajszák húzódnak meg, nem tőle származik és nem használta nyilatkozatában azt a kifejezést, hogy „az árverés rosszakartu felreértésen alapszik”. A nyilatkozat a tényállás egyszerű ismertetésére szorítkozott csak. A kérésnek szívesen teszünk eleget, mert igazán nem volt szándékunkban, hogy a nyilatkozattal kapcsolatos megjegyzések kellemetlen helyzetbe hozzák magát a nyilatkozót.

— Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenti: Poptea Tudor gyulai gazda egy erdei veszekedés hevében kétszer úgy pofon vágta barátját, Todea Miklóst, hogy annak kiugrott az állkapcsa és három hétig nem hallott. Tizenöt napot kapott a két pofonért. — László József és Tóth Zsigmond gépkocsivezetők a Trefort-utca alján súlyosan elverték Miron Traian nevű utasukat, aki két lejjel kevesebbet fizetett nekik, mint amennyi járt volna. A verekedő gépkocsivezetőket 800—800 lej pénzbírsággal sújtották és az orvosi költségek megtérítésére kötelezték őket. — Csathó Almos becsületsértő kijelentésekkel illetve Ürmösi Jenő nevű barátját, aki az 5 menyasszonyát zongorázás közben megcsókolta. Ezer lejjel büntették meg a becsületsértő kijelentések miatt. — Petrescu Anna egyetemi hallgató nő feljelentést tett a rendőrségen, hogy Bukarestből Kolozsvárra való utaztában Köhalom állomásán ismeretlen tettesek elemelték ezer lejt tartalmazó kézitáskáját. — Fehér Mihály bűntudás a tavasszal Marinescu ezredes latett előéletű 23 éves munkanélküli nyomkásából ellopott egy diszegenruhát, egy polgári öltönyt, 3 ezer lej készpénzt, egy pár cipőt és egy irattáskát. A visszaeső bűnöst 3 évi fegyházzal sújtotta a bíróság.

ABLAK

Ősz. Ilyenkor szabad már a tarlón járni, a behordott vetések elhullajtott kalászeit hazaviheti ki szegény és arra rászorul a hegyek felől hideg szél ereszkedik le a házakra, ahová ilyenkor behúzódni illik a földi embernek. Diót ropogatni, édes mustot inni s almát hámozni az érett szilva és husos barack után, milyen jó, ha van dió, must és alma és ha volt szilva és barack. Gondolni kell a télre is, mely hipp-hopp itt van, anélkül, hogy hirtelen volna, hogy kértük volna, betoppan és gondot, hideget áraszt maga körül. Számadást is kellene csinálni mi volt a forró nyárban, mi lesz a hideg télben. Állj meg egy pillanatra. Elkészve, de boldogan ömlik még a napsugár a háztetők fölé és megérinti meleg simogatásával fáradt tarkódat, állj meg tehát egy pillanatra, nézz a napba, szívd fel magadba melegét és raktározd el télire, amikor szükséged leszen rá. Állj meg egy pillanatra, mielőtt bucsut veszel a nyártól, annak minden jó és rossz emlékétől, állj meg és nézz vissza, állj meg és nézz előre: mi lesz? Mi lesz — mormogod magadban ember, ki ma élsz és bucsuzol a nyártól Mi lesz? Ki mondaná meg neked? Senkisé tudja. Mi lesz? Reméld, hogy jobb lesz, reméld az eljövendő jobb nyarakat, felejtsd el azt, ami volt, elmúlt a nyár, jön az ősz, jön az élet az újabb harc, meríts tehát erőt az utolsó napsugarakból és meglásd, hogy jobb lesz... Jobb kell, hogy legyen. Az ember nem degradálhatja magát önként állatá.

TRONOROKOST VAR

a svéd királyi ház. Gusztáv Adolf svéd királyi herceg és felesége, Sibilla német hercegnő, a közel jövőben öröndetes családi esemény elé néznek.

★ Fischer Vilmos okl. zongoratanár, a bécsi állami Zeneművészeti Főiskola diplomájának tulajdonosa, október 1-től kezdve zongorárait ad. Jelentkezni lehet naponta fél 2-től 3-ig Fekete-utca 7 szám alatt.

— Felsővisói hírek. Tudósítónk jelenti: Az utóbbi időben a községben elszaporodott betörések száma ismét gyarapodott. Legutóbb a hivatlan vendégek két helyen tettek látogatást. Az egyik betörés Hager Adolf textil kereskedő üzletében történt. A betörők nehéz és alapos munka után az üzlethelyiségbe vezető vasrácsos ablakot feszítették fel és azon keresztül az üzlethelyiségbe jutottak. Legelőször a kassza felfeszítéséhez láttak, de úgy látszik, valami megzavarta őket munkájukban és abbahagyták. Így csak néhány pár cipőt és textilárut vittek magukkal. A végzett munkából kitűnik, hogy egy jól szervezett betörő bandáról van szó. — Ugyancsak betörők látogatták meg Szabó Miksa, a Visói Joint Bank igazgatójának lakását is. A betörők a kerten keresztül jutottak az udvarba és a verandán keresztül a konyhaajtót nyitották ki. A szomszéd szobában alvó háziak a zajra felébredtek és hallották, amint idegenek a szekrények ajtait feszegetik. Tekintettel arra, hogy csak nők tartózkodtak odahaza és nem mertek a szobába benyitni, segítségért kezdtek kiabálni. A szomszédok, mikor a segélykiáltásokra odaszaladtak, a betörők elmenekültek. Az utcán állandóan 4 éjjeli őr és csendőrök cirkálnak, ennek ellenére a betörők nyugodtan dolgoztak. A csendőrség a legerélyesebb nyomozást indította, de sajnos, eddig minden eredmény nélkül.

★ Jenny grafológusnő, csak még 3 napig marad Brassóban. Fogad: Alsó Villa-utca 1-a. sz. alatt, délelőtt 9—1-ig, délután 3—8-ig. Vasárnap délután nem fogad.

— Hunyadmegyei hírek. Fülöp János szászvárosi lakos 2 és fél éves gyermeke a vágóhíd melletti patak partján játszadozva a vízbeesett, ahol — mielőtt bárki is észrevette volna — megfullt. — A petrozsényi ipartestület a napokban tisztújító közgyűlést tartott, melyen a testület 250 tagja közül csak hatvan tag vett részt de a vezetőség megválasztásánál ebből is csak 45 adta le szavazatát. — Déván a vasárnapra virradó éjszaka betörték Hirsch Elena Hunyadi-utcai kereskedő üzletében s onnan három-ezer lej készpénzt és nagyobb mennyiségű dohányárut loptak el. A betörők, a kik álkulcsot használtak, szinte a rendőrség szeme láttára dolgoztak, mivel a szóbanforgó épület a rendőrkveszturától alig 50 lépésnyire fekszik.

— Huszonöt éves jubileum. Tudósítónk jelenti: Lélekemelően szép ünnepet ült a háromszéki megyei málnási református egyházközség vasárnap. Tökés József lelkes, a sepsi ref. egyházmegye főjegyzője 25 esztendő óta áll az egyházközség élén. Ezt a nevezetes évfordulót ünnepelte meg a széki egyházközség a sepsi egyházmegye, a szomszédos egyházmegyék és egyházközségek részvételével.

— Csikmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Menciú volt csikutsnádi állomásfőnök közpénzek elikkasztása miatt került a törvényszék elé. A vádirat szerint a hajdani állomásfőnök a gondjaira bízott pénztárból százezer lejnél jóval magasabb összeget kezelt el. A hiányt részben fedezte. A többiről azt állítja, hogy nem „illették” meg a vasutat. A tárgyalás során szakértők kiküldése vált szükségessé. A törvényszék Iliescu Pantilimon, Hofmann Sándor és Florescu Mihály vasúti ellenőröket küldte ki a számadások és az esetleges hamisítások szakszerű felülvizsgálása érdekében. Újabb tárgyalás nov. 23-án lesz.

— Antal Sándor gyergyótkerékpári gaza téli takarmánnyal telt csüre éjjel tüzet fogott. Mire a község lakossága a gyergyószentmiklósi tűzoltósággal megérkezett az épület mentésére siethetett volna, a tűz tovább terjedt és Farkas István gazda csüre is kigyulladt. Általános erőfeszítés dacára is mindkét épület porig égett. — Gyergyóújfaluban Ferenc Lajos gazda csüre égett le. Az épülettel egyetemben a gazda egész évi termése is elégett. A nyomozás folyik. — Gyergyóújfalusi gazdaközsége elhatározta, hogy a közbirtokossági székházban október hetedikén gazdasági kiállítást rendez terményeiből. A kiállítás megnyitása alkalmával a csikmegyei mezőgazdasági kamara kiküldöttje szakszerű előadást fog tartani. — Október elsején is hiába kilincselnek a pénz s így életlehetőségek nélkül álló nyugdíjasok járandóságait után a pénzügyigazgatóságon. Azaz utasítják el, hogy nem érkezett kiutalás s így nem fizethetnek.

★ Bukaresti orvosi hír. Dr. Haas Marcell sebész és orthopéd szakorvos Bukarestbe költözött és rendelését Str. Mântuleasă 3. alatt megkezdte.

FIGYELEM!

Tíz finom cigareta elegáns csomagolásban 12 Lei
A CIGARETTA NEVE

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotinmentesítve vannak, színpompák nélkül, alakjuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK megőrzik illatukat és egyesítik magukban a legfinomabb cigaretták ízét és aromáját, amellyel, hogy NIKOTINMENTESEK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!!

★ A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS egységesítő törvénykönyve utasításokkal, román és magyar nyelvű kiadásban megjelent. Fordította Ormai István tanácsos. Ara 35 lej. Pósta szállítással 45 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— Dohány helyett töltényeket kaptak a gazdánál. Tudósítónk jelenti: A csendőrség az aradi ügyészség fogházába kísérte Molnár Gáspár Szintye közséi gazdát. Molnár Gáspárnál a monopólium hivatal emberei dohány után kutattak, de nem dohányt, hanem egy bajonettet 11 töltényt és hat darab régi magyar királyi ábrázoló képet találtak. A csendőrségnek az volt a véleménye, hogy a talált tárgyak miatt a gazdát le kell tartóztatnia. Az ügyészség még nem döntött.

★ A kutya sportszerű tenyésztése, nevelése és idomítása. Illosvay Lajos M. Kir. Gazd. tanácsos, a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének ügyvezető igazgatója írta ezt a részletes vezérirányt ebtenyésztők és ebkedvelők számára. Az összes kutya fajok ismertetésén kívül az ebtenyésztés egész területét tudományos alapossággal, de mégis mindig a gyakorlat igényeinek megfelelően dolgozza fel és azonkívül a vadászebek, őrző és haszonebek, házi- és törpeebek vagy luxus-ekek fejeteiben külön ismertet minden egyes fajfaját és típusát, felbőve az ebtenyésztés és ebkedvelés sportszerű vonatkozásait is. Az alapvető nagy munkának, 371 oldalas, 120 képpel ellátott, teljesen átdolgozott és bővített második kiadása 150 lej a B. L. könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 58., az udvarban.

— A világjárás viágrekordere. New-yorkból jelentik: Különböző világrekorderek működnek Amerikában. Most fedezték fel a tengeri utazások világ-bajnokát Julius Britlebank 76 éves gazdag amerikai ur személyében, aki 23 év óta járja rendszeresen a tengeret, hogy világot lásson. Összesen 2 millió mérföldet tett meg a tengeren és 100.000 dollárt költött utiköltségre. Rekordteljesítményét még nevezetesebbé teszi az, hogy eddig még minden egyes hajójára alkalmával tengeri beteg lett. Állítólag ő az egyetlen ember a világon, aki már mindenütt volt. Azt állítja, hogy nincs nagyobb városa a világnak, melyet fel ne keresett volna. Mikor megkérdezték tőle, hogy hány nyelven beszél, így felelt: „Két nyelven: angolul és newyorkiul”.

★ Van szerencsém a n. é. brassói és vidéki közönséget értesíteni, hogy Brassó, Calea Victoriei 17. (vált Kut-utca) sz. a. „Römer-féle vendéglő ez évi okt. 1-től átszervezte a legjobb meleg és hideg ételeket, valamint fajtiszta italokat szolgálunk ki napi árak mellett. Abonenseket — házon kívül is — elfogadunk. Kérjük megkísérlni. Menü három fogás 25 Lei.

— Tordamegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Furesa kioktatásban részesült a napokban Asztalos Gábor sifalvai lakos és neje az állami adóvégrehajtók részéről. Történt ugyanis, hogy nevezetknél írva és mondvá 80 lej adóhátralékért végrehajtást eszközöltek, melynek során lefoglalták és elvitték leányuk kelengyét, amely több ezer lej értéket képvisel. Mikor a szülők tiltakozni próbáltak ez ellen, hangoztatván, hogy az nem a hátralékos adóalany tulajdona s így a helyett foglaljanak bármilyen mást, hiszen egy gazdaházban akad 80 lej értékű más foglaltatás alkalmas tárgy is, a méltóságukban megsértett végrehajtók pofonokkal bizonyították be, hogy eljárásukat nem szabad még csak kritizálni sem. — Tordán a Regele Ferdinand-ut 27 szám alatt levő Bugnár-féle vendéglőbe ismeretlen tettesek betörték és a kázkasszában kb. 200 lej kitévő aprópénzt elemelték, majd egy pár üveg finom likör, bor és néhány doboz szardínia elfogyasztása után, levélben kértek bocsánatot a hivatlan látogatásért, kérve a tulajdonost, hogy más alkalomra nagyobb összegű pénzt hagyjon a kasszában, mert ennyit nem fizetődik ki betörni. A kedélyes betörők ellen megindult nyomozás.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Az egységes típusu bankmérleg alkalmas a bizalom helyreállítására

Ezentul a részvényesek és betétesek könnyen megállapíthatják a bankjuk valódi helyzetét — A bankok adómentességet kapnak a vagyoniuk felértékelésével járó értékkülönbözetre

Bukarest, október 2.

A banktörvény végrehajtási utasítása alig jelent meg a hivatalos lapban, máris parázs vita kerekedett körülötte a banktanács és a könyvelői kamara között. Az országos könyvelői kamara dékánja hosszú kritikában azt a megállapítást tette, hogy a bankok számára ezentul kötelezően előírt, egységes típusu mérleget olyan emberek állították össze, akik nem értenek a könyveléshez, mire a banktanács egyik vezető tagja azzal válaszolt, hogy a könyvelői kamara dékánja nem értette meg a végrehajtási utasítást és nem ismeri a bankgyakorlatot. A könyvelői kamara dékánja többek között kifogásolta, hogy miért kötelezik a bankokat, hogy a mérlegben kimutassák a

tárcájukban lévő értékpapírok tényleges értékét is, miért szerepeltessék a bankok a visszleszámitolási váltókat az aktívák között és minek kötelezik őket arra, hogy saját váltótartózsáikat külön szerepeltessék más természetű adósságaiktól.

A banktanács képviselője szerint ezekre a rendelkezésekre azért van szükség, hogy a bank meg ne téveszthesse a külvilágot tényleges vagyoni helyzetét illetően, mert ha ezeket a tételeket nem az előírt formában írják be a mérlegbe, akkor a mérleg nem lenne valódi tükörképe az intézet vagyoni helyzetének. Már pedig az új banktörvény egyik legfőbb rendelkezése az, hogy helyreállítsa a bankoknál a mérlegvalódiságot.

Miből áll az új mérleg?

Függetlenül a szakkörök vitájától, a banktörvény által előírt egységes típusu mérleg kétségtelenül több módot fog nyújtani egy részvényeseknek, mint a betéteseknek arra, hogy alaposabban figyeljék elismerjék azoknak az üzleti tevékenységét, akikre a pénzüket bízták. Nem titok, hogy a jelenleg még használatos bankmérlegekből nemcsak, hogy a laikus közönség, de még a könyvelésben jártas ember sem tud sokat kiolvasni, ha nem ismeri az egyes számlák mögött eltakart adatokat és azok reális értékét. Az új mérlegben a bankoknak az aktív oldalon a következő adatokat kell majd feltüntetniük: Részvényesek tartozása, pénztárállomány készpénzben, diszponibilis összegek a Banca Națională și a Csekkpénztárnál, lejárt osztalékszelvevények és kisorolt kötvények, a más bankoknál fekvő követelések vagy belföldön, mint külföldön. Az értékpapírállomány számlán fel kell tüntetni külön a román és külön az idegen valutákat, még pedig részletezve az állami és közhatalosi kötvényeket, a tőzsdén jegyzett papírokat és a tőzsdén nem jegyzett papírokat. A külföldi kötvényeknél a lejáratukat is fel kell tüntetni a napi árfolyamon, még pedig egy a névértéket, mint a valódi értéket.

A kliensszámlákat különleges részletességgel kívánja feltüntetni az új típusu bankmérleg. A váltótárcánál külön kell szerepeljenek a belföldön és külföldön fizetendő elfogadványok, valamint a forgalomba hozott és leszámított garanciaváltók.

A belföldi inkasszóra kiállított váltók közül külön tételben szerepelnek a garancia nélküli leszámított váltók, külön az áruval, értékpapírokkal vagy más ingóvalgyonnal biztosított és külön az ingatlannal fedezett váltók, végül pedig a varánsokkal és hajófuvarlevelekkel.

A betétesek és egyéb hitelezők számlái

Az új mérlegben a passzív oldalon fel kell tüntetni az alaptőke mellett a legális, az alapszabályszerű és különleges tartalékokat, külön kötelező és ingatlanok amortizálására szolgáló alapokat, valamint a nyugdíj- és segélyalapokat. Külön számlára irandók a dubióz követeléseknél elmaradt kamatok külön az értékpapírállományánál mutatózó árfolyamkülönbségeket, a forgalomban lévő saját záloglevelek és kötvények. A betétesek számláján a belföldieknek fel kell tüntetni, hogy mennyi a látra szóló, határidőhöz kötött, mennyi a betétkönyvre és mennyi a pénztári bönokra elhelyezett takarékosági tőke. A külföldi betéteknél csak a végösszeget kell feltüntetni. Az egyéb hitelezőket is belföldiekre és külföldiekre osztja az új mérleg. A belföldi kötelezettségeknél külön kell kimutatni a látra szóló és külön a terminusra lejárt angazsmánokat. Hasonló a helyzet a visszleszámitolási hitel számlájánál, ahol

a belföldi tartozásoknál külön szerepelnek a Banca Națională és külön a más pénzintézetek által folyósított hitelek.

A fizetési rendeltetéssel kibocsátott csekkek számlán is külön van a belföldön és külön a külföldön fizetendő csekkartozás, alátétként pedig fel kell tüntetni, hogy mennyi ebből a forgalmi vagy utazási csekkek értéke. A váltótartozások külön számláján fel kell tüntetni a belföldön és a külföldön fizetendő váltók összegét. A passzív oldal további számlái: fel nem vett osztalékok, vegyes tételű átmeneti

tételek és a nyereség, valamint az esetleges nyereségáthozat.

NEM LEHET KOMPENZÁLNI A TÉTELEKET

A mérleg összeállításánál a végrehajtási utasítás nem engedi meg a különféle tételek kompenzációját, sem magában a mérlegben, sem a nyereség-veszteségszámlán, hanem a bank megterheléseit és meghitelezéseit külön-külön kell a könyvek szerint átvezetni a mérlegbe, kategóriák szerint.

Az átmeneti tételek számláján csak a következő üzletre vonatkozó költségeket és bevételeket szabad szerepeltetni,

hogy a nyereség-veszteségszámla reális hozamát az illető üzletre meg lehessen állapítani. Az átmeneti számlába fel lehet még venni a bank központja és fiókjai között a mérleg összeállításakor még folyamatban lévő ügyleteket is. Az alapítási költségeket nem lehet ezen a számlán szerepeltetni, hanem külön kell feltüntetni a mérlegben.

Nagyon érdekesek a végrehajtási utasításnak azok a rendelkezései, amelyek az egyes mérlegszámlák összeállítását szabályozzák. A pénztárkészlet-számlán szerepelniük kell az országban elismert jegyintézetek által kibocsátott ércpénzeknek és bankjegyeknek, az aranynak, a lejárt kuponok, stb., míg a még nem lejárt szelvényeket az értékpapírszámlán kell szerepeltetni. A bankári követelések közül az azonnal nem realizálható tételeket az adósság szám-

láján kell feltüntetni. Az értékpapíroknál, ha tőzsdén jegyzett valőrökről van szó, a mérleg összeállítását megelőző 30 nap átlagárfolyamát kell beírni. Ha árfolyamváltozást mutatkozik, — miután az évvégi állomány kurzustöbbletéből levonásra kerültek a közben előfordult árfolyamveszteségek, — azt nem lehet kiosztani, hanem

a kurzusnyereséget a passzív oldalon levő „nem realizált árfolyamkülönbségek” számlájára kell átvinni. Ez a számla adómentes. Ha azonban az értékpapíroknál árfolyamveszteség mutatkozik, a különbséget effektív veszteségként a nyereség-veszteségszámlán kell feltüntetni.

A tőzsdén nem jegyzett papírok nem szerepelhetnek a vételárnál nagyobb, vagy az utolsó mérlegben feltüntetett értéknél magasabb összegben. Amennyiben ezeknek a papíroknak a mai értéke ezeknél kisebb, a mérlegbe a mai értékben kell őket felvenni, a vételár vagy az előző mérlegbeli értékkel szembeni különbséget pedig veszteségként kell elkönyvelni. Ezeknek a papíroknak mai értékét annak a banknak, vagy vállalatnak a mérlege lapján állapítják meg, amely a részvényeket kibocsátotta. Az év folyamán kötött értékpapírtulajból eredő nyereséget vagy veszteséget a nyereség-veszteségszámlán kell szerepeltetni.

AZ INZOLVENS ADÓSSÁGOK TARTOZÁSAI

A garanciaként kapott és a forgatott váltókat a bank csak olyan arányban visszleszámitolhatja, amennyiben azok megfelelnek a bank javára mutatózó meghitelezési egyenlegnek. Az ezen összegben felüli ilyen váltókat a nyilvántartási számlán kell szerepeltetni.

Az egyenesadótörvény idevágó rendelkezéseinek megszüntetésével, a fizetéseketellenek elismert adósságok szembeni követeléseket nem

Az összes
borotvapengék
közül

legjobb
minőségű az

ENERGIE

0.08 m/m.

BOROTVAPENGE

EGYEDÁRUSÍTÓ:

E. MALAMUD Bukarest, Str. Udricani 12

kell felvenni a mérlegbe, hanem a veszteségek közé, ha a speciális tartalékból nincsenek már amortizálva. Az ilyen követelések után felszámított, de be nem folyt kamatokat külön számlán kell feltüntetni és azok csak akkor esnek tőkekamattá alá, ha a bank behajtja őket.

A bank által valamilyen formában megszerzett részvényeket vagy üzletrészeket tilos az értékpapírszámlán szerepeltetni.

Az érdekeltségeket a bankok kötelesek évi jelentéseikben részletezni, az ellenőrzése alatt álló vállalat következő adatainak ismertetésével: a vállalat neve, üzleti tárgya, alaptőkéje, tartaléktőkéje, alapítási éve, az utolsó mérleg eredménye és utolsó osztaléka.

Az új mérleg érdekében minden bank köteles felértékelni ingatlanvagyonát. Az épületeket vételárban vagy az építkezési árban kell szerepeltetni. A banktörvény életbeléptetése után készülő első mérlegben mutatózó érték-többlet, amely az ingatlanok mai becslési értéke és eredeti ára között mutatkozik, külön számlára kerül az amortizációs alapok közé és nem esik adó alá.

A mérleg passzív oldalán levő számlák közül a betétekre vonatkozóan a végrehajtási utasítás kimondja, hogy

a bank által nyitott hitelek, vagy bármilyen más ügyletekből eredő követel-egyenlegeket a betéti számlán szerepeltetni tilos.

ŐSZI KIRAKATUNK SZÖVETEI ÉS SELYMEI

IGAZOLJAK,
HOGY MI A LEGJOBBAT
ÉS A LEGOLCSÓBBAT
ADJUK
VEVŐINKNEK!

Serilana
Brassó, Kapu-uca 3.

A temesvári
GYAPJUIPAR R. T.
és a bukaresti
S. TREBITSCH ET FIU
lerakata.

Erzsébetvárosi
innen-onnan

1.

Erzsébetvárosban hetek óta érdekes és művészettörténeti szempontból jelentős kutatások folynak.

Egy budapesti műtörténész, dr. Biró László, érkezett Erzsébetvárosra azért, hogy a több mint négyszáz éves barokk-stílusban épült örménytemplom belsejében ásatásokat végezzen.

Ujabb feltételek szerint ugyanis ebben a templomban tíz halottat temettek el. A budapesti műtörténész most a halottak kriptáját keresi és ebből a célból egy falat bontatott meg a templomban.

Az ásatások már előrehaladott stádiumban vannak és nincsen kizárva, hogy azok nyomán igen jelentős történelmi műemlékekre fognak bukkanni.

2.

Vigyázat, erzsébetvárosi és környéki rőmjátékosok!

Az erzsébetvárosi monopoligazgatóság erőlyes hajszát indított, felsőbb utasításra hivatkozva, azon rőmjátékosok ellen, akik lebélyegezetlen rőmkövekkel üzik ezt a vidéken kedvelt szórakozást.

Már egy áldozata is van a rőmjátékosok ellen indított hajszának.

Egy erzsébetvárosi ismert uriaszonyt, akinél a razziaző monopolágensek lebélyegezetlen rőmköveket találtak, ötezer lejre büntették meg és az uriaszonynak nyolc nap alatt le is kellett fizetnie az összeget, ellenkező esetben bezárták volna.

Az erzsébetvárosi uriaszony megfogadta, hogy többet nem rőmizik... És egyben a legerélyesebb ellenpropagandát indította a rőmjáték és annak művelői ellen.

Nem ártana egy-egy ilyen razzia talán a többi erdélyi városokban sem?

Egyidejűleg az erzsébetvárosi monopolhivatal a konakövek és azok ügynökei ellen is szigorú eljárást indított.

Az erzsébetvárosi monopolhivatal szorgalmasan dolgozik!

3.

Az erzsébetvárosi villamostársaság, amely a svájci „Seta” részvénytársaság hatáskörébe tartozik, túl hazafias vállalatnak tetszik.

Valamit megneszelt, illetőleg csak a tervezetét ismeri annak az új állam- és nemzeti rendeletnek és törvénynek, amely főleg a többségieknek juttat kegyeret és tulzott lojalitásában első helyen engedelmeskedett a még meg sem szavazott törvénynek.

Kiméletlen gesztussal és nemtörődomséggel három kisebbségi tisztviselőt, kipróbált régi embereket bocsátott el, akiket nagyon nehéz lesz pótolni.

De mit törődik ezzel a „Seta” villamossági társaság?

Mit törődik azzal, hogy az elbocsátott tisztviselők családjai télvíz idején kenyér nélkül állnak és keveset érdeklí az igen tisztelt igazgatóság az is, hogy a villanyfogyasztók többsége kisebbségi Erzsébetvárosban és ezek számarányuk szerint megkivánhatnák azt, hogy kisebbségeiket is foglalkoztassanak a vállalatnál.

4.

Vajjon miért fáj a hatóságoknak Erzsébetvárosban az „Öz”?

Miért kell ennek a romantikus neői erzsébetvárosi vadászegyesületnek a legnagyobb válsággal küzdenie egy érthetetlen hatósági rendelkezés következtében?

Erzsébetvárosban ugyanis, értesüléseink szerint, a vadászok csak akkor kapják meg fegyvertartási engedélyeiket, ha a kérvényezőik kifizették előre adójukat.

Sőt a fegyvertartási illetékeket is kifizették a kérvényezőnek és csak akkor utasítják vissza az engedélyeket, amikor már azoknak kiadására került sor.

Nem tudjuk, mivel indokolják az erzsébetvárosi hatóságok ezt a furcsa intézkedést.

Nem tudjuk, milyen kapcsolatban áll a nyulavadászat a kereskedő fizetési képességével, illetőleg adóhatalmával.

Végeredményben, véleményünk szerint lehet valakinek kedve vadászni akkor is, ha adóval tartozik.

Sőt!...

Erzsébetvárosi jellegzetesség!

F. W. Richter erzsébetvárosi orvos modern
reformátornak csapott fel

Konverzió nélkül is elengedte betegeinek összes tartozásait

Ebben a fullasztóan unalmas és eseménytelen erdélyi kisvárosban az ember lépten-nyomon egy névvel találkozhat.

Irjon Richter orvosról — mondja jóakarattalul mindenki e sorok írójának Erzsébetvárosban. A különös életű ember ugyanis olyan jellegzetessége, nevezetessége Erzsébetvárosnak, mint Tordának a „tordai pecsenye” és Marosvásárhelynek a „flekken” és Szatmárnak Reinitz.

Am lássuk, ki is tulajdonképpen ez az erzsébetvárosi száz orvos, ki különös megnyilatkozásaival messze kiemelkedik a kisváros sekély élet-posványából és akinek egy-egy újabb fegyverténye, egy-egy újabb írása, napokig szóbeszéd tárgyát képezi Erzsébetvárosban.

Mert ilyeneket is csinál Richter orvos ur!

Háza előtt három dróttal behálózott táblán szinte napról-napra új írások, „felhívások” jelennek meg, amelyek előtt nemcsak az idegen áll meg csodálkozva, de az „erzsébetvárosi” bennszülött is, aki pedig régen ismeri Richter orvos urat.

Még akkor, amikor nem festett úgy, mint most.

Nem járt télen is mezítlábos szandálban, mint az új tanok büszke reformátorai, nem hordott hosszú haját, amely azt mutatja, hogy évek óta nem volt borbélynál és amikor kispolgári szürke családi életet élt.

Richter dr. ur ugy látszik megunta ezt az eseménytelenséget. Megunta azt, hogy

Elsimult a vihar

A tábla is törölte a „magyar” szócskát
az Erzsébetvárosi Kaszinó címéből

A vihar elsimult...

Nem is történhetett másképpen. A felajzott kedélyek, amelyeknek egy szócska tünt csak fel vöröspostaként, lecsillapodtak, mielőlt minden úgy történt, ahogy a káán csomót keresők kívánták.

Az előzmények ismereteseek. Erzsébetvárosban évtizedek óta működik egy kaszinó. Nagymultu, értékes intézmény, külön jogi személyiséggel, amelynek címe ez volt: „Erzsébetvárosi Magyar Kaszinó.”

Mintahogy még sok intézmény nevében benne volt ez a döbbenetes szó, hogy: „magyar”...

Amely néhány erzsébetvárosi urnak — nem is érdemes hosszabban foglalkozni velük — szemet szurt és „elégítelt” követeltek.

A vidéki kisikrályok — akikből bőven akad ebben az erdélyi kisvárosban — először csak titokban, hátmögött, majd hangosabban kezdték a tüzet okádni.

Pusztító hadjáratot indított a betegsegélyzőpénztár
az erzsébetvárosi iparosok ellen

Eddig sem sok jót irtunk az erdélyi betegsegélyző pénztárakról...

Nem igen dicsértük ezeket az intézményeket, holott emberbaráti jellegüknél fogva dicsőre szorulhatnak.

Vigasztaló tudat az, hogy nem rajtunk mulott az, hogy nem írhattunk csupa jót arról az országosan is botrányos jellegű intézményről, amelynek állapotairól messze visszhangzanak az ország lapjai.

Sírámainkra azonban nem igen nyujtanak az illetékesek irt... Azok a panaszkok, amelyekkel az erdélyi újságíró lépten-nyomon találkozhat, hatásos cikktémául szolgálhatnak, de csak a legkritikábbban érhetik el a kívánt célt. A legkritikábbban történik valami intézkedés a panaszkok kapcsán.

Ilyen sötétlenlító tapasztalatok birtokában is le kell szögeznünk azt, hogy az a hadjárat, amelyet az erzsébetvárosi be-

tegeknél egy összegben konverzió nélkül teljesen elengedem viszont.”

Es hogy még érthetőbb legyen ezen elhatározása, egy verset is költ Richter orvos:

„Kalmár-városban nekünk tudni illik,
Hogy arany-Isten áldásán mind, de
minden mulik.

Hogy mikép javítsunk a világon?
Kezdjük mindig csak önmagunkon!

Ezután néhány sorban arról tájékoztatja az érdeklődőt, hogy az orvosi segély — „morális tartozás” és „lekiismeret ügye”, majd újszerű értekezését a Fénzről a következő verssorokkal végzi:

„Az aranybálvány előtt, ha nem
térdelünk,
Akkor ismét hit és becsület lesz
velünk.”

F. W. Richter — mint a városban mondják — az orvosi gyógykezelés körüli forradalmi jellegű véleményváltozása alkalmával politikailag is hitet változtatott.

Richter dr. a dogmatikus orvos, amíg a lerögzített orvostanok szerint gyógyított, szenvedélyes és meggyőződéses hitlerista volt. Amióta azonban gyógynövényekkel kezel, azóta sutba dobta a nemzeti-szocializmust is. Ki kellene kutatni, hogy milyen összefüggés van a két meggyőződés között, mert nincsen kizárva, hogy ezután gyógynövényekkel lehetne gyógyítani Richter orvos módján a modern kor egyik legveszélyesebb betegségét: a „hitlerizmust” is...

Hitelt nem ad az erzsébetvárosi orvos és mindjárt ezt is megindokolja egy másik kifüggesztett hirdetményén, amely így szól:

„Hitelt (azaz hitet és jószágot is) a mai emberek iránt többé nem pazarlok. Hetvenkétezer lejt kitévő követeléseimet be-

re akarta hajtani, társzekerekkel jelent meg az erzsébetvárosi iparosok műhelyei és üzletei előtt és csak az iparosok erőlyes fellépése akadályozta meg a tulbuzgó közegeket abban, hogy megbízatásukat el is végezzék.

Egy tiszteletteljes kérdés:
Ez betegsegélyezés?!

Kis erzsébetvárosi
események néhány
mondalban:

Az erzsébetvárosi szülőknek súlyos sérelmeik vannak, amelyeknek orvoslását már több képviselő és szenátor megígérte, de eddig nem teljesítette.

A román gimnáziumba nem vesznek fel magántanulóként sem leány növendékeket és ilyenformán 15—20 erzsébetvárosi gimnazista-leány kénytelen a mostoha intézkedés kapcsán tanulmányait megszakítani.

Az erzsébetvárosi szülők újabb intervencióra készülnek, ezuttal a közoktatásügyi minisztériumban...

*

Más: Az osztálysorsjáték utolsó húzásának egyik boldog nyerője, aki kétszáz-ezer lejt nyert a forgandó szerencse kegyéből, egy erzsébetvárosi kereskedő. Azt mondják — nem érdemtelenül hullott a szerencse az erzsébetvárosi szerencsés játékos ölébe.

A nyerő ismert puritán szellemű tönkrement kereskedő, akit a gazdasági krízis tett tönkre és akit most ugyahogy szanal a nyereségy...

*

Más: Az erzsébetvárosi interimár-bizottság, amelynek élén a különben humánus szellemű Stănoiu tanár áll, még mindig nem vett be tagjai közé magyar tanácsosokat.

Az ok itt is ez: Nincs szükség rájuk. Választást viszont addig nem vezet le az időközi bizottság, amíg a pártközi megegyezés nem jön létre.

Ez pedig még nagyon késik az éji homályban...

*

Általános örömet keltett Erzsébetvárosban az a tény, hogy a régóta elhanyagolt városi és megyei utakat helyrehozzák. A munkálatok megkezdődtek.

SPORT-ÉLET

A vasárnapi futballfilm:

A Ripensia győzött a Román Kupában, kikapott a NAC Temesvárt, a Crisana Kolozsvárt, a Venus — hü de nagyon — Prágában, döntetlen a Hungária — Ujpest — a kiemelkedő események a bel- és külföldi labdarugó fronton

A vasárnapi futballfilm nagyon változatos. A Ripensia nagy játékkal győzött a Román Kupa döntőjében a gyenge formát játszó Universitatea ellen. A Nemzeti Bajnokságban két meglepetés is akad. A NAC annak ellenére, hogy fölényben volt, kikapott a Kinizsistől. A Crisana, mintha elfelejtette mult heti jó formáját és győzelmét a Venus ellen, Kolozsvárt verzett el. A másodosztályban is egymást kergetik a váratlan eredmények. A buda pesti Hungária—Ujpest döntetlen maradt. Ezzel a három nagy csapat ismét találkozt a táblázat élén. Részletes jelenéseink:

ELSŐ OSZTÁLY

Kinizsi—NAC 3:2 (0:1)

Temesvár, október 1.
A NAC újra a betegségét mutatta be: állandó fölényben volt, csak éppen a győzelemhez szükséges gólokkal maradt adós a csatársor. Különösen az első félidőben volt nyomasztó a NAC fölénye, de ekkor Östermann, a Kinizsi kapusa szenzációsan védett és szinte egymaga akadályozta meg a gólszerzést.

A 9. percben Bodola lőtte a vezetőgól 0:1. Szünet után a 6. percben Glasz egyenlített 1:1. A 19. percben újra vezet a NAC Kovács révén 1:2, de a nagyszerű formában játszó Zelenák H. két góljával a győzelmet is megszerzi a 33. és 38. percben.

Unirea Tricolor—AMTE 4:2 (1:1)

Arad, október 2.

Az Unirea Tricolor megnyerte a mérkőzést és ezt két körülménynek köszönheti. Az AMTE nem tudja kiheverni gyengeségi sorozatát. A másik: az Unirea Tricolor erőszakosan játszott és kisserő, de annál zajosabb közönségének terrorjával a mérkőzés végén botrány is keletkezett.

A tribünön egész mérkőzés alatt feszült volt a hangulat. A második félidő közepén Florea úgy megrugja Cucula aradi játékosát, hogy az a futópályára esik. Az AMTE orvos, dr. Steiner, sietett be segítségére. Az Unirea Tricolor elnöke, Eladescu, durván elkergette a sérült játékos mellől. Ezután botrány tört ki. Sokan a pályára rohantak. A csendőrök állították helyre a rendet.

Az AMTE játékosai kijelentették:

MÁSODIK OSZTÁLY

A futballszövetség elnöki tanácsa 10 újabb csapatot osztott be a másodosztályú bajnokság küzdelmeibe. Az új csapatok táblázatunkban már szerepelnek — egyelőre játék nélkül.

A brassói derbi:

ACFR—Brasovia 4:0 (2:0)

ACFR—Brasovia 4:0 (2:0). Bíró Miti Niculescu Bukarest. Régen várta már a brassói sportközönség a két csapat találkozását. Az érdeklődés meg is látszott mintegy 1400 néző nézte végig a nem éppen fair mérkőzést. A játék maga azonban csalódást keltett. Nem mozgott színvonalon. Különösen erős, rámenő, kemény játék volt, helyenként durvaságokkal tarkítva. Csak az első 20 percben volt néhány szép akció mindkét fél részéről. A mérkőzés többi részében kevés tervszerű akció volt, az is inkább az ACFR részéről. A gólok: Hecht a 7. percben megszerzi a vezetést (1:0). A 14. percben Berta Radu beadását értékesíti (2:0). A 40. percben Balogh faultolja Márton CFR-játékost, aki megsérül és a félidő végéig nem is tér vissza a játékterre. A második félidőben mindkét fél „beleszáll” a játékba. A 6. percben Gecse kapufáról visszapattanó labdáját Berta hálóba teszi (3:0). A 11. percben Csomag szép beadását Hecht megszépíten befejezi (4:0). Korner arány 4:1 a Brasovia javára. A Brasovia is támadott annyit, mint ellenfele, de csatársorában nem volt egység, messzi lövésekkel kísérleteztek. A CFR ezzel szem-

ben sokkal határozottabb és eredményesebb volt.

A gólsorrend:

13. Bogdan 1:0. Szinder 1:1. Második félidő: 14. Bogdan 2:1 28. Florea 3:1. 30. Bogdan 4:1 39. Szinder 11-esből 4:2

Romania—Crisana 2:0 (2:0)

Kolozsvár, október 1.

A Crisana a Venus felett aratott győzelme miatt szemmel láthatóan kissé elbizakodottan játszott, a Romania viszont első félidője fölényét sikeresen használta ki.

A 25. percben Felecan kikutorta Pülöck kezéből a labdát és hálóba pöckölli 1:0. A 42. percben Felecan kapura löv, a labda Máthé lábán irányt változtat és 2:0. Öngóll! Két szerencsés labda! — de elég a győzelemhez...

A második félidőben hiába kerül fölénybe a Crisana, már nem tud eredményes lenni a szívesen védekező Romania ellenében. 3000 néző Iliescu bíró nagyszerűen vezetett.

AZ ELSŐ OSZTÁLYÚ NEMZETI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. CFR	3	3	0	0	8:5	6
2. NAC	4	2	1	1	6:5	5
3. Ripensia	4	2	1	0	13:10	5
4. Romania	2	2	0	0	3:0	4
5. Kinizsi	3	2	0	1	11:10	4
6. Gloria CFR	3	1	1	1	6:7	3
7. Unirea Tricolor	4	1	1	2	8:9	3
8. Crisana	4	1	1	2	8:9	3
9. Universitatea	3	1	0	2	3:2	2
10. Venus	3	1	0	2	7:7	2
11. Juventus	3	1	0	2	4:6	2
12. AMTE	4	0	1	3	4:12	1

ben sokkal határozottabb és eredményesebb volt.

KONSTANCA

Elpis—Prahova 5:1 (1:1)

1. csoport.

1. Elpis	2	2	0	0	7:2	4
2. ACFR	2	1	1	0	4:2	3
3. Maccabi	1	1	0	0	2:0	2
4. Prahova	2	0	1	1	5:7	1
5. Victoria	0	0	0	0	0:0	0
6. Sp. Studentesc	0	0	0	0	0:0	0
7. Tricolor	1	0	0	1	1:2	0
8. Brasovia	2	0	0	2	0:6	0

KRAJOVA

Jiul—Rovine Grivița 4:1 (1:0)

ARAD

TAC—AAC 8:1 (4:0). A TAC hatalmas győzelme meglepetés.

RESICA

UDR—Vulturii Textilă 5:1 (3:1)

2. csoport.

1. Jiul	2	2	0	0	9:1	4
2. TAC	2	1	1	0	10:3	3
3. UDR	1	1	0	0	5:1	2
4. Rovine Griv.	2	0	1	1	3:6	1
5. TMTE	0	0	0	0	0:0	0
6. Ilsa	0	0	0	0	0:0	0
7. AAC	1	0	0	1	1:8	0
8. Vulturii	2	0	0	2	1:10	0

KOLOZSVAR

Phönix—CFR Kolozsvár 3:0 (1:0).

Kraszler (2) és Jovicu a góllövők. Arnold háttér bordatörést szenvedett.

Törekvés Nagyvárad—Kerámika 2:1 (1:1).

BESZTERCE

NAGYBÁNYA

Tricolor—Olympia CFR 3:2 (2:2).

3. csoport.

1. Phönix	2	2	0	0	7:3	4
2. Törekvés	2	1	1	0	4:3	3
3. Tricolor	2	1	1	0	5:4	3
4. CFR Kolozsvár	2	1	0	1	5:4	2
5. KAC	0	0	0	0	0:0	0
6. CFR Nagyv.	0	0	0	0	0:0	0
7. Kerámika	2	0	0	2	2:5	0
8. Olympia CFR	2	0	0	2	5:7	0

A Ripensia nagyon győzött a Román Kupa döntőjén

Bukarest, október 1

Nyolcezer néző előtt zajlott le a Román Kupa idej döntője. Károly király nem jelent meg, de a kormány több tagja és számos előkelőség jelenléte adott ünnepi külsőt a mérkőzésnek.

Ripensia—Universitatea 5:0 (3:0).

A Ripensia gyönyörű stílusban győzött. Helyenként olyan nagyvonalú volt a játéka, hogy a nézőket valószínűleg magával ragadta. Különösen Dobay, Schwartz és

MEDGYES
Unirea Gyulafehérvár—Vitrometán 1:0 (0:0)
NAGYSZEBEN

Soimii—Sticla 2:2 (0:1)

MAROSVÁSARHELY

NSE—Mures 2:2 (2:1)

4. csoport:

1. Unirea	2	2	0	0	5:0	4
2. Sticla	2	1	1	0	8:4	3
3. Mures	2	1	1	0	4:3	3
4. Soimii	2	0	1	0	3:4	1
5. NSE	2	0	1	0	2:6	1
6. HTV	0	0	0	0	0:0	0
7. Piski CFR	0	0	0	0	0:0	0
8. Vitrometán	2	0	0	2	2:7	0

CERNOVIC

Jahn—Stadiul Bacăoan 4:1 (1:0)

KISENEV

Sporting—Textilă 4:1 (1:0)

BRAILA

Dacia Unirea—DVA 4:0 (2:0)

5. csoport.

1. Dacia Unirea	2	2	0	0	7:1	4
2. Sporting	1	1	0	0	4:1	2
3. Jahn	1	1	0	0	4:1	2
4. Franco Romana	0	0	0	0	0:0	0
5. CFR	0	0	0	0	0:0	0
6. Textila	1	0	0	1	1:4	0
7. St. Bacău	2	0	0	2	2:7	0
8. DVA	1	0	0	1	0:4	0

A BULGAR BAJNOK KÉT GYŐZETLMÉ BUKARESTBEN

Levszki—Turda, Sportul Studentesc vegyes
Levszki—Maccabi 2:1 (0:1).

PLOESTI

IAR—Tricolor 3:3 (3:0)

NAGYSZEBEN

SzMTÉ—Amatőr 4:0 (2:0)

Bindea remekelt. Az Universitatea ezzel szemben nagyon keveset mutatott.

A 14. és 24. percben Dobay, a 42. percben Bindea, a második félidő 5. percében Schwartz, a 35. percben Bindea lőtték a Ripensia góljait.

Mérkőzés után Vaida volt miniszterelnök, a Román Kupa alapítója adta át a díjat és szorított kezét mindkét csapat játékosainak.

Bombavereség Prágában:

Slavia—Venus 9:2 (6:0)

A román bajnokságot katasztrófális vereséget szenvedett a cseh bajnokságtól. Vereségét csak az menti, hogy több sérülttel játszott. A prágai csapatban szenzációs sikerrel mutatkozott be a Slavia új szerzeménye, a jugoszláv loecsi kapus. A Venus becsületgóljait Petea Valcov és Eisenbeisser szerezték.

Sparta Beogradzki 4:3 (1:2).

Bajnoki mérkőzések

BRASSO

Suburbiu—Isvorul 2:1 (0:1). Bíró: Lungu. Iramos játék, a második félidőben Suburbiu fölényel. 35. percben Titi Munteanu bombája 0:1. A második félidő 10. percében Bagoly egyenlített 1:1 és a 14. percben ugyancsak az ő révén 2:1. Az Isvorul a 41. percben egy 11-esből lőtt.

BMTE—IVRIA 2:0 (0:0). Bíró: Melchior. A második félidő 10. percében Csipő és a 18. percben Armarko korneréből Judacsak gólznak. Durvaságmentes játék. A BMTE sokat igérő ifjúsági játékosai szépen játszottak.

BMTE—Gloria 1:0. Bíró: Melchior. A sötétség miatt elmaradt 15 perc lejátászása. Balázs a 11-esből szerzi meg a munkás csapat érték pontjait. A BMTE egy nap alatt négy pontot szerzett!

Olympia—Gloria 2:0 (1:0). Bíró: Sussu. Szép mérkőzés. Tok Aron (Gloria) és Braun (Olympia) összefejelnek olyan szerencsétlenül, hogy előbbi homlokcsontja betört. A Gloria mindvégig 10 emberrel játszott. Braun és Gant a góllövők.

MÁSODOSZTÁLYÚ BAJNOKI:

Venus—Vultur 1:0 (0:0). Bíró: Löbl. Kelemen kavarodásból eredményez.

Cercetas—Soimi 4:0 (3:0). Bíró: Farkas.

ZERNEST

Cukorgyári S. C. Bod—Zernesti S. C. 3:0 (2:0). Bíró: Bölöni. A cukorgyári csapat fölényes győzelme a zernestiek fölött. Góllövők: Colosszeu (2) és Ferencel. A cukorgyári csapat játéka meglepően jó. Tóth tréner keze.

BMTE kombinált—Vultur kombinált 3:0 1:0 Neamtu, Szász és Todor a góllövők.

MEGJELENT A

„Hermes” vasúti menetrend

XXXV-ik téli kiadása!

Román, magyar és német szöveg!

Nagy menetrendkönyv 45.— lej.

Zsebmenetrendkönyv 20.— lej.

Kapható az

ELEKES Hírlapirodában

Brassó, Strada Voievodul Mihai 25.

A SZINAJAI KASZINÓ

A SZÉP IDŐRE VALÓ TEKINTETTEL TOVÁBBRA IS NAPONKÉNT NYITVA MARAD!

**RULETTE —
BACCARAT**

Román Kupa:

Véres verekedésbe lendült a Hargita—Astra mérkőzés

BRASSO

Hargita Astra 2:1 (0:1). Biró: Guțescu Bukarest. Erős iramu játék, egyenlő ellenfelek küzdelme, helyenként több Astra fölénytel. A mérkőzés végén sajnálatos verekedéssé fajult a túlfutott hangulat. Mikor a bíró lefújta a mérkőzést, Jonescu Crucea Astra játékos, akit a bíró a második félidő 43. percében kiállított, a mérkőzés végén Váry Hargita játékost tettleg inzultálja, mire a közönség is berohan a pályára és véres verekedés színterévé alakul át a pálya. A Hargita játékosait bántalmazták és a székeklyudvarhelyi csapat játékosai csak hosszú idő múlva tudtak valósággal elmenekülni öltözőjükből.

Hargita kezd s változatos mezőnyjáték után mindjobban Astra fölény alakul ki, azonban a derék Hargita védelem Binder és Tassaly jól működik. A 42. percben esik az első gól. Radu Jonescu révén. 0:1.

A második félidőben mintegy 25 percig az Astra és Hargita felváltva uralja a mezőnyt,

amikor is felkerül a Hargita és a 36. percben Duka révén egyenlít 1:1. Ettől kezdve a Hargita magára talál és állandó ostrom alatt tartja a brassóiak kapuját, mely a 43. percben eredményes is Nagy Pál gyönyörű bombája a hálóban köt ki 2:1.

TÖVIS

Tövsi CFR—Mihai Viteazul 1:0 (0:0)

TEMESVÁR

Resicai MTE—Politehnika 4:3 (2:1)

NAGYVÁRAD

Kolozsvári AC—CFR 2:0 (1:0). Tulogdy és Pozsonyi a gólszerzők. A KAC, a másodosztályú nemzeti bajnokság új csapata nagyon sokatigérő együttes.

Tenisz

ROMÁNIA TENISZBAJNOKSÁGAI
BEFEJEZÉS FELE KÖZELEDNEK

A vasárnapi játéknapi eredményei:

Férfi egyes első osztály, elődöntő: Botez—Burger 6:2, 6:2, Gitta—Pustay 6:3, 1:6, 7:5.
Hamburger—Gábor 6:1, 3:6, 6:0.

Női egyes első osztály: Unanian—Barabassy 0:6, 6:2, 6:4, Somogyi—Unanian 6:2, 6:2, Wertheim—Piso 7:5, 3:6, 6:3, Jakob—Nasopol 6:3, 6:2, P. Zizovits—Raerta 6:1, 6:0.

Férfi egyes második osztály: Benedek—Baicoianu 6:1, 1:0, feladta.

Női egyes második osztály: Barabassy—Ternovici 7:5, 6:2, Kiss—Winkler 6:1, 6:1. Kiss—Barabassy 4:6, 6:1, 6:2.

Felvezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Utasítsa vissza a rágcsókodjak az eredeti csomagolású „OLLA”-hoz

Dönienlen a Hungária - Ujpest

Az élre tömörült a három nagy csapat a magyar profibajnokságban

Hungária—Ujpest 1:1 (1:0). 15000 néző. Mérkőzés elején és a második félidőben is inkább a Hungária volt fölényben, de ez nem volt elég a győzelemhez. A 23. percben Sas kórnerét Cseh belővi 1:0. Szünet után a 12. percben Szaniszló husz méteres bombája köt ki a felső sarokban.

Ferencváros—Phöbus 6:1 (4:0). Ragyogóan játszott a Ferencváros, a győzelem aránya nagyobb is lehetett volna. A 8. percben Kovács, a 9. percben Sárosi, a 12-ben Székely, a 30. ikban Kovács 11-esből az első félidő gólszerzői. A második félidő első percében Székely, a 12. percben Toldi révén már 6:0. Ekkor ellanyhul az iram. A 17. percben P. Szabó szépit.

Bocskai—Budai 3:3 (3:2). Élénk iramu játék. Az első félidőben a Bocskai és a második félidőben a Budai voltak fölényben. A gólsorrend: 14. Návai 1:0, 16. Pozsonyi (fejes) 1:1. 18. Vincze 2:1 33. Jancsó 3:1 37. Pozsonyi

11-es 3:2, második félidő 32. perc Röck 11-es 3:3.

A MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG

ÁLLÁSA:

1. Hungária	5	3	1	1	19: 6	7
2. Ferencváros	4	3	0	1	13: 7	6
3. Ujpest	4	1	3	0	12: 1	5
4. Kispest	4	2	1	1	7: 7	5
5. Attila	4	2	1	1	8: 9	5
6. Bocskai	3	1	2	1	7: 4	4
7. III. kerület	4	1	2	1	6: 6	4
8. Budai 11	4	1	1	2	11:10	3
9. Phöbus	3	1	1	1	6: 9	3
10. Soroksár	4	1	1	2	5:10	3
11. Somogy	5	0	2	3	5:24	2
12. Szeged	4	0	1	5	3: 8	1

PRAGA

Kispest—Victoria Zizkov 2:0 (1:0).

Szerkesztői üzenetek

B. M. A. szabadalmi hivatal címe a következő: Bukarest, Str. Petre Poni 2. Idegen állampolgár is kérheti a szabadalma bejegyzését.

Z. A. S. Mindenekelőtt azt tisztázzuk, hogy hová és kinek küldötte el ezt az összeget? Ha a cég bukaresti központjához küldte, akkor nincs más mód, újra kell megreklamálni, addig, amíg kérését elintézik, Mi, sajnos, semmit sem tehetünk az ügy tisztázása érdekében.

„Sürgős.” Az utazási kedvezmény határideje október 10.

42—07—132. sz. előfizető, Medgyes. Igenis, nyelve van a végrehajtásnak. Az egyházi adókat — ha azokat az érdekeltek nem fizetik meg — éppugy behajthatják, mint az állami adókat.

K. J., Sepsiszentgyörgy. Közelebbi címét nem ismerjük, de a levél így is eljut a kért címre.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szö 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szö. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismételt feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Fűrészgépi berendezési tárgyak, gatterek, gőzgépek, gőz-szákán, gőzmozdony, hidmérleg semafor, stb. eladó. „Merkur”-cég, Hatge. 15140

Vesünk mindenfajta használt vagy hibás villanygépeket. Ajánlatokat kér Tartler A. cég Brassó, Reg. Maria 53.

Keresünk egy használt, de jókarban levő 150 HP üzemképes földgázmotort. vagy egy ugyanilyen erős földgázfűtésre átalakítható szivógázmotort. Részletes ajánlatok Meggyesfalvi Gőztégla s Cserépgyárrt Targu-Mures, Casuta Postala 91. küldendők. 15112

Keresünk megvételre teljes üzemképes 30-as gattert s Nut Feder gyalugépet. Axelrad Gyimesfagat. 15208

Keveset futott 20 mázsáig terhelhető Internacionál teherautó nagyon olcsón eladó. Levélbeni érdeklődőknek válaszol Nagy Ilona, Cadea Jud. Bihor

Allást nyer

Kereskedelmi végzett, három nyelvet beszélő pénztárnok nő felvétetik. Székely és Réti butorgyár fiókjában. Brassó, Kolostor-utca. 15129

Keresek azonnali belépésre egy idősebb óras segédet műszerekkel, véteni tudók előnyben. Mendel Ábrahám óras Tg. Mures. 15048

Malomszerelőt fiatal ügyes szakképzett egyén, ki perfectül beszél románul, azonnal felvétetik. Friedrich Testvérek Rt. Timisoara IV. 15206

Keresek mézárós és kolászkesztő munkást, aki perfectül románul beszél. Személyes jelentkezés a Macelaria foderna-nál, Predeal.

Allást keres

Kiadó kávéház, étterem, cukrászda, vagy bodega esetleg szállodával. Értekezni Hotel București. Odorheiu. 15211

Vegyes

Postaréten 20. sz. egyedülálló, napos oldalon fekvő 5 szobás, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel álló villa azonnal kiadó. Esetleg 3 szobás és 2 szobás és mellékhelyiségekkel álló külön-külön lakás utóbbi butorozva kiadható. 15204

Bukarest

Jó házikoszt kapható, Ebéd navonta 750, vacsora ugyanennyi Bukarest, str. Câmpineanu 44. 2941-b

Alkalmi vétel, lejáratkor ki nem váltott, keveset használt ruhák, felöltők, trenchcoatok, szmokingok minden nagyságban olcsón kaphatók. Manchester, Bukarest, Colței 27.

Dr. Botvinik berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel 12—2, 5—8-ig. Vasárnap 9—10-ig. Bukarest, Piata Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34—11.

Mindenek szakácsnő, aki kőser konyhát vállal, azonnali állást keres Bukarestben. esetleg vidéken. Brüdlerné p. a. Braun, București, Lipsani 21.

PETŐFI SANDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben, 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

ÜZLETMEGNYITÁS!

A n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy Brassóban.

Hosszu-utca 23 szám alatt

EITEL & ZIRIAKUS

név alatt fiókot nyitottunk Ebben a fiókban a főüzletben kapható cikkeken kívül a jó garabosi listát is tartjuk raktáron.

Kérjük a n. é. közönséget, hogy új fiókunkkal szemben is teljes bizalommal viselkedjen és azt látogatásával megtisztelje, mivel itt is ugyanabban a gyors és pontos kiszolgálásban fog részesülni, mint a főüzletben.

Teljes tisztelettel:

EITEL & ZIRIAKUS

1935-ös télkabát,

kosztüm- és ruha-divatlapjaink megérkeztek!

„MARGARET” DIVATSZALON,
Brassó, Virágisor 10 l. Em (Luther sörház)

Izzólámpa- és rádiószakember, okleveles mérnök,

világéggé technikai igazgatója átvénne gar. berendezését és vezetését. — Ajánlatokat „Organisatio. Qualitas és Rentabilitás” jelige alatt Rudolf Mosse S. A. București, Bulevardul Brătianu 22. továbbít

Kedvezményes árban a B. L. tíszleit olvasói részére 204 lej helyett csak 99 lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Keilner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

ELETBÉVÁGÓAN FONTOS ORVOSI KÖNYVEK ASSZONYOK ÉS ANYAK RESZÉREI

A nő a változás korában

EGY TAPASZTALT NŐORVOS MEGFIGYELÉSEI ÉS GYAKORLATI TANÁCSAI

Írta Dr. Földes Lajos főorvos.

25 ábrával. Ára Lei 78.-

A fiatal anya

ORVOSI TANÁCSOK FIATAL ASSZONYOKNAK. Ez a gazdagon illusztrált könyv tartalmazza mindazt, amit a fiatal anyának szülés előtt és után, valamint a csecsemő ápolásáról tudnia kell.

Írta: Dr. Földes Lajos főorvos.

Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos!

Ára Lei 78.-

A női betegségekről

MEGELŐZÉS — VÉDEKEZÉS — GYÓGYÍTÁS. E munka az összes előfordulható női megbetegedésekkel (a nemi szervek fertőző betegségei, hurut, folyás, petefészekgyulladás, rák, daganatok, terhesség, meddőség, elhízás, menstruációs zavarok, stb., stb.) foglalkozik.

Írta: Dr. Földes Lajos főorvos.

Ára Lei 102.-

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában